

Vammaisten ja kehitysvammaisten asumispalvelujen palvelusetelin sääntökirja

Pirkanmaan hyvinvointialue

Hyväksytty 26.6.2023
Aluehallitus

Sääntökirja on voimassa koskien SOTESIn aiemmin sijoittamia asiakkaita 1.1.2023 alkaen enintään 31.12.2026 saakka

Sisällys

1	Yleinen osio	4
1.1	Sääntökirja.....	4
1.1.1	Valvonta ja sääntökirjan muuttaminen	4
1.2	Määritelmät.....	4
1.3	Asiakkaan asema	6
1.4	Palveluntuottajaksi hakeutuminen.....	6
1.5	Palveluntuottajan velvoitteet	8
1.5.1	Rekisteröinti ennakkoperintärekisteriin.....	8
1.5.2	Palveluntuottajaa koskevan erityislainsäädännön edellytykset.....	8
1.5.3	Vähimmäispalvelutaso	8
1.5.4	Vakuutusturva.....	9
1.5.5	Toimitilat	9
1.5.6	Hintatiedot, sopimus, palvelun peruuttaminen ja tiedottaminen.....	9
1.5.7	Henkilöstö.....	10
1.5.8	Asiakastyytyväisyys ja -palaute	11
1.5.9	Tiedonanto hyvinvointialueelle.....	11
1.5.10	Henkilötietojen käsittely	12
1.5.11	Julkisuus ja salassapito	12
1.5.12	Asiakirjojen säilytys ja arkistointi	13
1.5.13	Markkinointi	15
1.5.14	Lainsäädäntö	15
1.5.15	Hyväksymisen peruuttaminen	15
1.5.16	Laskutus	15
1.5.17	Este ja ylivoimainen este	16
1.5.18	Muut vaatimukset.....	16
1.6	Hyvinvointialueen velvoitteet.....	17
1.7	Tietojärjestelmät ja sähköinen palveluseteli- ja ostopalvelujärjestelmä	18
1.8	Verotus	18
1.9	Vastuu virhetilanteessa.....	18
1.10	Palvelusetelin myöntäjän riippumattomuus	19
1.11	Hyvinvointialueen antamat tiedot palveluntuottajalle	19
1.12	Valvonta, vastuut ja mahdolliset sanktiot	19
2	Palvelukohtainen osio	20
2.1	Palvelusetelijärjestelmän piiriin kuuluvat asiakkaat ja potilaat	20
2.2	Palvelusetelillä tuotettavan palvelun aikaraja	20
2.3	Palvelun sisältövaatimukset.....	20
2.3.1	Palvelun palvelukuvaus	20
2.3.2	Vammaispalveluiden asumispalvelun palveluseteliluokat ja niiden kriteerit21	

2.3.2.1	Tuettu asuminen	22
2.3.2.2	Palveluasuminen	22
2.3.2.3	Tehostettu palveluasuminen, palveluluokat 1-3.....	22
2.3.3	Ateriat.....	24
2.4	Muut sisältövaatimukset.....	24
2.5	Tilat ja toimintaympäristö	25
2.6	Palveluntuottajan henkilökunnan pätevyysvaatimukset.....	25
2.7	Asiakkaan ostamat lisäpalvelut.....	26
2.8	Laadun seuranta ja raportointi	26
2.9	Sopimusehdot palveluntuottajan ja asiakkaan väliseen sopimukseen.....	26
2.9.1	Palvelusopimuksen sopimuskausi ja irtisanominen.....	26
2.10	Palvelusetelin arvo ja palveluiden sallittu hinnoittelu	27
2.10.1	Asiakasmaksut vammaispalveluiden palvelusetelissä.....	27
2.11	Laskutus	27
2.12	Muut erityiset määräykset	28
2.12.1	Palveluntuottajan velvollisuus ilmoittaa muutoksista	28
2.12.2	Alihankinta	28
3	LIITTEET	29
3.1	Hintaliite.....	29
3.2	Tietosuojaliite (Henkilötietojen käsittelyä koskevat ehdot).....	30

1 Yleinen osio

1.1 Sääntökirja

Sääntökirjalla tarkoitetaan asiakirjaa, jolla hyvinvointialue asettaa palvelusetelilain (569/2009) 5 §:ssä tarkoitetut hyväksymiskriteerit palveluntuottajille. Hyvinvointialue velvoittaa palveluntuottajat noudattamaan sääntökirjan määräyksiä jatkuvasti. Yksityinen palveluntuottaja sitoutuu noudattamaan tämän sääntökirjan ehtoja siitä alkaen, kun palveluntuottaja hyväksytään palvelusetelillä toteutettavien sosiaali- tai terveysten palvelujen tuottajaksi. Itse palvelua tuottaessa sitä koskevan sopimuksen osapuolina ovat palveluntuottaja ja asiakas. Tämän sääntökirjan ulkopuoliset sitoumukset ja vastuut eivät kohdistu hyvinvointialueelle.

1.1.1 Valvonta ja sääntökirjan muuttaminen

Hyvinvointialue ja palveluntuottaja asettavat nimeltä tai asemaltaan henkilön tai henkilöt, jotka toimivat yhteyshenkilöinä ja vastuuhenkilöinä sääntökirjan toteuttamisessa ja ilmoitusten vastaanottajina. Hyvinvointialue on palvelusetelilain nojalla velvollinen valvomaan hyväksyntänsä yksityisten palveluntuottajien tuottamien palvelujen tasoa ja poistamaan palveluntuottaja hyväksytyjen palveluntuottajien joukosta, mikäli sääntökirjan määräyksiä ei noudateta. Asiakkaan käyttäessä palveluseteliä hyvinvointialue ei ole sopimussuhteessa sosiaali- tai terveysten palvelua tuottavaan yksityiseen palveluntuottajaan.

Hyvinvointialueella on oikeus tehdä muutoksia tämän sääntökirjan ja sen liitteiden sisältämiin määräyksiin. Hyvinvointialue ilmoittaa muutoksista palveluntuottajalle kirjallisesti (sähköisesti) välittömästi päätöksen tekemisen jälkeen ja päivittää sääntökirjan hyvinvointialueen sähköisille palvelukanaville. Mikäli palveluntuottaja ei halua sitoutua muuttuneisiin sääntöihin, tulee sen ilmoittaa siitä kirjallisesti hyvinvointialueelle kuudenkymmenen (60) päivän kuluessa muutosilmoituksen lähettämisestä. Palveluntuottajan katsotaan vastaanottaneen muutosilmoitus, jos muuta ei osoiteta, muutosilmoituksen lähettämispäivänä. Mikäli hyvinvointialueelle ei toimiteta edellä mainittua ilmoitusta, sitoutuu palveluntuottaja noudattamaan muuttuneita ehtoja muutosilmoituksessa mainitusta päivästä lukien, kuitenkin aikaisintaan kuusikymmentä (60) päivää muutosilmoituksen toimittamisesta.

Mikäli palveluntuottaja ilmoittaa hyvinvointialueelle, ettei se sitoudu muuttuneisiin sääntöihin, ei tämä voi ottaa uusia asiakkaita ja tämä poistetaan palveluntuottajarekisteristä. Tuottaja palautetaan rekisteriin, kun tämä sitoutuu palvelusetelin muuttuneisiin sääntöihin.

Jos sääntökirjassa viitattu lainsäädäntö muuttuu, noudatetaan kulloinkin voimassa olevaa lainsäädäntöä.

1.2 Määritelmät

Tässä sääntökirjassa:

Asiakkaalla tarkoitetaan sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain (812/2000) 3 §:n 1 kohdassa tarkoitettua asiakasta (sosiaalihuollon palveluissa) ja potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain (785/1992) 2 §:n 1 kohdassa tarkoitettua potilasta (terveyden- ja sairaanhoitopalveluissa).

Tilaajalla tarkoitetaan Pirkanmaan hyvinvointialuetta.

Palveluntuottajalla tarkoitetaan yksityisistä sosiaalipalveluista annetun lain (922/2011) 3 §:n 1 kohdassa mainittuja palveluja tuottavaa palveluntuottajaa ja yksityisestä terveydenhuollosta annetun lain (152/1990) 2 §:n 2 momentissa tarkoitettua palveluntuottajaa, jotka tuottavat palveluita asiakkaille, joille on myönnetty palveluseteli.

Hyvinvointialueella tarkoitetaan Pirkanmaan hyvinvointialuetta.

Palvelusetelillä tarkoitetaan järjestämisvastuussa olevan Pirkanmaan hyvinvointialueen sosiaali- ja terveyspalvelun saajalle myöntämää sitoumusta korvata palvelujentuottajan antaman palvelun kustannukset hyvinvointialueen ennalta määräämään arvoon asti. Palveluseteli on yksi tapa järjestää hyvinvointialueen lakisääteisiä sosiaali- ja terveydenhuoltopalveluja. Tämän vuoksi asiakkaan asemaan vaikuttavat samat erityislainsäädännön säännökset kuin muillakin tavoin järjestetyissä sosiaali- ja terveydenhuoltopalveluissa. Palvelusetelin käyttäjällä on kuitenkin muista järjestämistavoista poiketen oikeus valita haluamansa hyvinvointialueen hyväksymä palveluntuottaja. Laki sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä (569/2009) säätelee palvelusetelin käyttöä. Palvelusetelilakia sovelletaan palvelusetelin käyttämiseen hyvinvointialueen järjestämissä sosiaali- ja terveyspalveluissa. Lakia sovelletaan ainoastaan yksityisten sosiaali- ja terveyspalvelujen hankkimiseksi. Tämän vuoksi lakia ei voi soveltaa julkisyhteisöjen tuottamien palvelujen hankkimiseen. Palvelusetelijärjestelmässä hyvinvointialue ei tule sopimusosapuoleksi palvelusta sovittaessa, sillä kyseessä on kuluttajan asemassa olevan asiakkaan ja palveluntuottajan välinen sopimus.

Tulosidonnaisella palvelusetelillä tarkoitetaan palveluseteliä, jonka arvo määräytyy hyvinvointialueen määrittelemien asiakkaan jatkuvien ja säännöllisten tulojen mukaan tai jonka arvo perustuu tulojen huomioon ottamiseen palvelusetelilaissa (569/2009) 7 §:ssä säädetyllä tavalla ja sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain (734/1992) mukaisella tavalla.

Tasasuuruksella palvelusetelillä tarkoitetaan palveluseteliä, jonka arvon hyvinvointialue on määritellyt, ja joka on sama kaikille asiakkaan tuloista riippumatta.

Lisäpalveluilla tarkoitetaan asiakkaan palvelu- ja hoitosuunnitelmaan kuulumattomia palveluntuottajan tarjoamia palveluita, jotka asiakas hankkii omaehtoisesti ja maksaa itse.

Jatkuvat palvelut tarkoittavat laitoksessa tai asumisyksikössä tarjottavaa hoivaa ja hoitoa, joka on jatkuvaa ja pitkäaikaista.

Ei-jatkuvat palvelut tarkoittavat palveluita, joita tuotetaan asiakkaille käyntityyppisesti joko kotiin tai palveluntuottajan tiloissa sekä laitoksessa tai asumisyksikössä tarjottavaa hoivaa ja hoitoa, joka ei ole pitkäaikaista.

Omapastuuosuudella tarkoitetaan sitä osuutta yksityisen palveluntuottajan tuottaman palvelun hinnasta, jota hyvinvointialueen myöntämän palvelusetelin arvo ei kata ja joka jää asiakkaan maksettavaksi. Omapastuuosuuksia ei voida periä sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain (734/1992) 4 ja 5 §:ssä maksuttomaksi säädetyistä palveluista. Tällöin palvelusetelille on määriteltävä sellainen käypä arvo, jolla palvelu voidaan tuottaa.

1.3 Asiakkaan asema

Asiakkaan asemaan sovelletaan palvelusetelilakia sekä sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annettua lakia (812/2000) ja potilaan asemasta ja oikeuksista annettua lakia (785/1992). Palvelujen tuottamiseen palvelusetelillä sovelletaan kuluttajansuojalakia (38/1978).

Asiakkaan valittua palvelusetelin, hänen tulee itse hakeutua hyväksytylle yksityiselle palveluntuottajalle. Palvelusetelin saanut asiakas tekee palveluntuottajan kanssa sopimuksen palvelun hankkimisesta. Tätä sopimussuhdetta koskevat sopimuksen sisällön mukaan määräytyvät kuluttajaoikeuden ja sopimusoikeuden säännökset ja oikeusperiaatteet. Asiakkaan ja palveluntuottajan välistä sopimusta koskevan erimielisyyden saattamisesta kuluttajariitalautakunnan käsiteltäväksi säädetään kuluttajariitalautakunnasta annetussa laissa. Reklamaatiotilanteessa kuluttajan tulee ilmoittaa tyytymättömyydestään sopimuskumppanilleen eli palvelun tuottajalle.

Hyvinvointialueen on selvitettävä asiakkaalle tämän asema palveluseteliä käytettäessä; palvelusetelin arvo, palveluntuottajien hinnat, omavastuuosuuden määräytymisen perusteet (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 734/1992) ja arvioitu suuruus sekä vastaavasta palvelusta sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain mukaan määräytyvä asiakasmaksu. Kuluttajansuojalain mukaan elinkeinonharjoittaja ei muun muassa saa kulutushyödykettä tarjotessaan käyttää sopimusehtoa, jota hyödykkeen hinta ja muut asiaan vaikuttavat seikat huomioon ottaen on pidettävä kuluttajien kannalta kohtuuttomana.

Asiakkaalle on annettava tieto siitä, mistä muualta ja mitä häntä koskevia tietoja voidaan hänen suostumuksestaan riippumatta hankkia. Asiakkaalle on varattava tilaisuus tutustua muualta hankittuihin tietoihin ja antaa asiassa tarpeellinen selvitys. Hyvinvointialueella on viranomaisena lain perusteella oikeus saada palveluiden järjestämiseksi tarpeelliset tiedot muilta viranomaisilta.

Asiakkaalla on oikeus käyttää kuluttajaoikeuden mukaisia oikeusturvakeinoja reklamaatiotilanteessa. Seuraamuksiin kuuluvat kuluttajan oikeus pidätyä maksusta, virheen oikaisu, hinnanalennus, kaupan purku ja vahingonkorvaus. Palveluseteliä käyttävä asiakas voi saattaa sopimussuhdettaan koskevan erimielisyyden kuluttajariitalautakunnan käsiteltäväksi. Sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain (812/2000) 23 §:n mukaan sosiaalihuollon asiakkaalla on oikeus tehdä muistutus kohtelustaan sosiaalihuollon toimintayksikön vastuuhenkilölle tai sosiaalihuollon johtavalle viranhaltijalle. Lain 23 a §:n mukaisesti asiakas voi myös tehdä kantelun. Vastaavasti potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain (785/1992) mukaan potilaan oikeusturvakeinoja ovat terveydenhuollon toimintayksikön vastaavalle johtajalle tehtävä muistutus sekä oikeus tehdä kantelu hoidosta tai hoitoon liittyvästä kohtelustaan terveydenhoitoa valvovalle viranomaiselle, joita ovat aluehallintovirasto AVI sekä sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirasto Valvira.

Asiakkaalla on oikeus kieltäytyä hänelle tarjotusta palvelusetelistä, jolloin hänet tulee ohjata hyvinvointialueen muilla tavoin järjestämien palvelujen piiriin.

1.4 Palveluntuottajaksi hakeutuminen

Vammaispalveluiden asumispalveluiden palvelusetelituottajaksi ei oteta uusia hakemuksia. Uusi vammaispalvelulaki (675/2023) ja kehitysvammalain muutetut säännökset tulevat voimaan 1.10.2023. Lain pohjalta arvioidaan tarve hyvinvointialueen laajuisesta palvelusta uudelleen.

Uusi vammaispalvelulaki sisältää säännökset vammaisille henkilöille järjestettävistä sosiaalihuollon erityispalveluista. Kehitysvammalakiin jää vain itsemääräämisoikeuden vahvistamista ja perusoikeuksien rajoittamista sekä tahdosta riippumatonta erityishuoltoa koskevat säännökset. Tämän sääntökirjan ja asiakkuuksien perustana on ollut Laki vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista (380/1987) ja laki kehitysvammaisten erityishuollosta (519/1977). Aikaisempien säännösten perusteella tehdyt päätökset pysyvät voimassa niihin merkityn voimassaoloajan, vaikka uusi laki tulee voimaan. Kolmen vuoden siirtymäaikana päätökset on saatettava uuden vammaispalvelulain mukaisiksi aina vammaisen henkilön toiveesta. Lisäksi hyvinvointialueen on saatettava päätökset siirtymäaikana uuden lain mukaisiksi, jos vammaisen henkilön palvelutarve sitä edellyttää.

Palveluntuottajat on hyväksytty SOTESIn toimesta aiemmin ja palveluntuottajien tulee täyttää tilaaja-vastuulain (Laki tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä, 1233/2006) mukaiset edellytykset.

Palveluntuottajalta vaadittavat todistukset:

- Jäljennös Aluehallintoviranomaisen tai Valviran myöntämästä luvasta tuottaa terveydenhuollon palveluja (terveydenhuollon palvelujen palveluntuottajat,) tai luvasta tuottaa sosiaalihuollon palveluja (sosiaalihuollon palvelujen palveluntuottajat, silloin kuin palveluntuottajan tuottama palvelu edellyttää lupaa). Jäljennöksestä tulee ilmetä yrityksen nimi, Y-tunnus ja mitä palveluita yrityksellä on lupa tuottaa sekä AVI:n tai Valviran diaarinumero.
- Kaupparekisteriote tai kaupparekisteristä muutoin saadut kaupparekisteriotetta vastaavat tiedot
- Todistus siitä, että palveluntuottaja on merkitty ennakkoperintälain (1118/1996) mukaiseen ennakkoperintärekisteriin ja työnantajarekisteriin
- Veroviraston todistus maksetuista veroista ja työnantajan sosiaalivakuutusmaksuista tai verovelkatodistus ja verovelkaa ja erääntyneitä sosiaalivakuutusmaksuja koskeva maksusuunnitelma
- Selvitys arvonlisäverovelvollisuudesta (Selvitys siitä, onko yritys merkitty arvonlisäverolain (1501/1993) mukaiseen arvonlisäverovelvollisten rekisteriin.)
- Vakuutusyhtiön todistus lakisääteisistä työntekijöiden eläkevakuutuksista ja eläkevakuutusmaksujen suorittamisesta tai selvitys siitä, että erääntyneitä eläkevakuutusmaksuja koskeva maksusopimus on tehty.
- Vakuutusyhtiön todistus potilasvahinko- tai vastuuvakuutuksen voimassaolosta ja vakuutusmaksujen suorittamisesta / Voimassa oleva toiminnan vastuuvakuutus, joka kattaa kaikki palvelun tuottamisessa hyvinvointialueelle, kolmannelle osapuolelle tai tämän omaisuudelle aiheutuneet vahingot
- Selvitys työhön sovellettavasta työehtosopimuksesta tai keskeisistä sopimusehdoista / työehdoista (työehtosopimuksen nimi) mikäli yrityksessä on enemmän kuin yksi työntekijä
- Selvitys työterveyshuollon järjestämisestä
- Omavalvontasuunnitelma
- Toiminnan kuvaus
- Kuvaus tiloista
- Henkilöstöluettelo nimikkeineen ja koulutustietoineen (työntekijän etunimi ja sukunimi, nimike, koulutus)

Mikäli yritys kuuluu Luotettava kumppani -palvelun piiriin, hyvinvointialue saa tiedot palvelun kautta vaadittavista velvoitteista reaaliaikaisesti. Hyvinvointialue pyytää nämä todistukset tarvittaessa.

Hyväksytyt palveluntuottajat ja toimintayksiköt on merkitty hyvinvointialueen palvelusetelituottajien rekisteriin.

1.5 Palveluntuottajan velvoitteet

Palveluntuottaja sitoutuu täyttämään palvelusetelilain (569/2009) 5 §:n mukaiset yleiset ehdot. Palveluntuottaja sitoutuu noudattamaan sääntökirjan ehtoja siitä alkaen, kun palveluntuottaja on hyväksytty palvelusetelituottajaksi. Samalla palveluntuottaja vakuuttaa antamansa tiedot oikeiksi ja sitoutuu ilmoitettujen tietojen oikeellisuuteen ja sääntökirjan liitteiden mukaisten ohjeiden noudattamiseen. Mikäli palveluntuottaja ei täytä sääntökirjassa määrättyjä ehtoja, hyvinvointialue voi poistaa palveluntuottajan hyväksytyjen palveluntuottajien joukosta.

Hyvinvointialueella on oikeus vaatia palveluntuottajaa toimittamaan kirjalliset todistukset tai muun riittävän näytön siitä, että tässä kohdassa mainitut yleiset edellytykset täyttyvät:

1.5.1 Rekisteröinti ennakkoperintärekisteriin

Palveluntuottaja sitoutuu olemaan rekisteröitynä verohallinnon ennakkoperintärekisterissä.

1.5.2 Palveluntuottajaa koskevan erityislainsäädännön edellytykset

Palvelua tuottavalla yrityksellä tulee olla lupa tuottaa kyseisen asiakasryhmän palveluja.

Palvelujen tuottajan tulee täyttää kulloinkin voimassa olevat, sitä koskevat erityislainsäädännön edellytykset. Tässä tapauksessa erityislainsäädännöllä tarkoitetaan erityisesti yksityisistä sosiaalipalveluista annettua lakia (922/2011) / yksityisestä terveydenhuollosta annettua lakia (152/1990) sekä lakia omaishoidon tuesta (937/2005).

Palvelua tuottavan yksikön kohdalla edellytysten täytyminen on tarkastettu yksikön perustamisvaiheessa.

Sellaiset palveluntuottajat, jotka eivät harjoita ympärivuorokautista sosiaalipalvelutoimintaa, tekevät toimiluvan hakemisen sijaan ilmoituksen toiminnan aloittamisesta sosiaalihuollosta vastaavalle toimielimelle hyvinvointialueella, jossa palveluntuottaja antaa ko. palveluja.

Palveluntuottaja vastaa myös alihankkijoidensa toiminnasta samassa laajuudessa ja kuten omasta toiminnastaan. Hyvinvointialue vastaa alueellaan toimivien palveluntuottajien valvonnasta.

1.5.3 Vähimmäispalvelutaso

Palveluntuottajan tuottamien palvelujen on jatkuvasti vastattava vähintään sitä tasoa, jota edellytetään vastaavalta hyvinvointialueen toiminnalta. Samoin palveluntuottajan on toteuttava asiakkaansa oikeuden saada laadukkaita palveluita. Käytännössä hyvinvointialue hyväksyy palvelun tason siinä vaiheessa, kun se valitsee tietyn palveluntuottajan mukaan palvelusetelijärjestelmään ja ottaa tältä asiaa koskevan sitoumuksen. Palveluntuottaja sitoutuu kuvaamaan hyvinvointialueelle, miten sen henkilöstö ylläpitää ammattitaitoaan. Asiakkaan palvelun tarpeeseen tulee vastata hänen tosiasiallisten tarpeidensa mukaisesti toimintakyky huomioiden ja sitä kaikilla käytettävissä olevilla keinoilla tukien.

Mikäli palveluntuotantoa uhkaa vakava este tai häiriö, jonka toteutumiseen palveluntuottaja ei toiminnallaan voi vaikuttaa ja joka toteutuessaan aiheuttaisi vaaraa palvelun asiakkaiden terveydelle tai turvallisuudelle, voi hyvinvointialue harkintansa mukaan ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin esteen taikka häiriön vaikutusten minimoimiseksi ja asiakkaiden terveyden ja turvallisuuden takaamiseksi. Mikäli palveluntuottaja on omalla toiminnallaan edesauttanut häiriön tai esteen syntyä taikka näistä aiheutuvien vaikutusten leviämistä, on tämä velvollinen korvaamaan aiheutuneista toimenpiteistä syntyneet kustannukset täysimääräisinä.

1.5.4 Vakuutusturva

Palveluntuottaja sitoutuu ottamaan ja pitämään voimassa toimintansa edellyttämät lakisääteiset vakuutukset vastuun varalta, kuten potilasvakuutuslain (948/2019) sekä terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain (559/1994) mukaiset vakuutukset.

Mahdolliset vahingot korvataan ensisijaisesti palveluntuottajan vakuutuksesta.

1.5.5 Toimitilat

Palveluntuottajan toimitilojen on jatkuvasti täytettävä turvallisuusmääräykset niin, että yksikössä huolehditaan asiakkaiden turvallisuudesta, ml. tietosuojasta ja tietoturvasta, lain ja viranomaisen määräysten mukaisesti. Samoin toimitilojen on täytettävä lain edellyttämät palveluntuottajalle asetetut hyväksymisedellytykset. Liikuntarajoitteisella, esimerkiksi pyörätuolia käyttävällä asiakkaalla tulee olla esteetön pääsy palveluntuottajan toimitiloihin.

Toimitiloja koskevat tarkemmat vaatimukset esitetään sääntökirjan palvelukohtaisessa osassa.

1.5.6 Hintatiedot, sopimus, palvelun peruuttaminen ja tiedottaminen

Palveluntuottajalla on oltava internet-sivut, joilta käy ilmi vähintään palveluntuottajan yhteystiedot, toimitilojen osoitetiedot, tarjottavien palvelujen hintatiedot sekä Pirkanmaan kunnat, joiden alueella palvelua tuotetaan. Palveluntuottajan tulee lisätä ajantasaiset omavastuiden hintatiedot verkkosivuilleen, mikäli tällä on verkkosivut. Tarjottavien palvelujen hintatiedot tulee toimittaa asiakkaalle hänen pyynnöstään myös kirjallisessa tai suullisessa muodossa. Palveluntuottajan tulee ilmoittaa sähköisissä järjestelmissä, milloin tai miten palveluntuottaja on tavoitettavissa joko puhelimitse, sähköpostitse tai nettiajanvarausjärjestelmän kautta. Ajanvarauksen peruminen pitää olla mahdollista kellonajasta riippumatta.

Palveluntuottaja saa muuttaa hintojaan kattohinnat huomioiden kunkin vuoden alusta alkaen ilmoittamalla siitä hyvinvointialueelle edellisenä vuonna 30.9. mennessä sähköisessä järjestelmässä ja mikäli se ei mahdollista hinnaston tekemistä, niin kirjallisesti. Palveluntuottaja ilmoittaa muuttuneet hinnat asiakkaille, kun hyvinvointialue on hyväksynyt ne. Hyvinvointialue ilmoittaa hintojen hyväksymisestä tai hylkäämisestä sähköisessä järjestelmässä ja mikäli se ei ole mahdollista, niin kirjallisesti 31.10. mennessä.

Palveluntuottaja vastaa siitä, että asiakkaan kanssa on tehty sopimus palvelun sisällöstä, tuottamispaikasta, aikataulusta ja palvelun määrästä. Hinnoista ja tuotettavasta palvelusta tulee sopia siten, että palveluseteliä käyttävä asiakas voi vaivatta päätellä palvelun kokonaishinnan ja sen osuuden, joka jää hänen maksettavakseen.

Asiakas ja palveluntuottaja sopivat peruutuksen ehdoista kirjallisessa sopimuksessa asiakkaan ja palveluntuottajan välillä. Ei-jatkuvissa palveluissa asiakas saa peruuttaa sovitun käynnin 24 tuntia ennen sovittua käyntiä. Tällöin palveluntuottaja ei saa laskuttaa käyntiä milteen osin. Mikäli asiakas jättää ajanvarauksen peruutuksen tekemättä tai peruu käynnin vähemmän kuin 24 tuntia ennen käyntiä, käynti katsotaan käytetyksi ja palveluntuottaja saa laskuttaa käynnin normaalisti. Tähän ei voi käyttää palveluseteliä. Maksua ei saa periä alle 18-vuotiaalta asiakkaalta.

Mikäli peruuntuminen johtuu asiakkaan sairastumisesta tai vastaavasta perustellusta, äkillisestä syystä, asiakas saa korvaavan käynnin ja ajan voi yhden kerran veloittaa palvelusetelillä. Asiakkaan on tällöin toimitettava hyvinvointialueelle riittävä selvitys tapahtuneesta. Palvelukohtaisessa osiossa voi olla poikkeavia peruutusehtoja.

Palveluntuottaja saa peruuttaa sovitun käynnin 7 vuorokautta ennen sovittua käyntiä. Mikäli palveluntuottaja peruuttaa käynnin vähemmän kuin 7 vuorokautta ennen, on palveluntuottaja velvollinen korvaamaan asiakkaalle peruuntumisesta aiheutuvat välittömät kulut. Tämä ehto koskee myös jatkuvia kotiin annettavia palveluita.

Mikäli asiakkaan hoito jatkuvassa asumisyksikössä annettavassa palvelussa keskeytyy tilapäisesti, on palveluntuottaja oikeutettu perimään hyvinvointialueelta kokonaisuudessaan lähtöpäivän osalta 50 % palvelusetelin arvosta seuraavilta 7 päivältä. 7 päivää ylittävältä osalta palveluntuottaja ei ole oikeutettu perimään mitään maksuja hyvinvointialueelta tai asiakkaalta pois lukien asiakkaan maksama vuokra. Tilapäinen keskeytys tarkoittaa, että asiakas on hoidettavana esimerkiksi sairaalassa tai muussa hoitopaikassa ja poissaolon kesto on kokonaisia vuorokausia. Kuolemantapauksessa hyvinvointialue maksaa palveluntuottajalle palvelusetelin arvon vielä kuolemaa seuranneelta päivältä.

Palveluntuottajan tulee huomioida toiminnassaan Laki digitaalisten palvelujen tarjoamisesta (306/2019), jonka tarkoituksena on edistää digitaalisten palvelujen saatavuutta, laatua, tietoturvallisuutta sekä sisällön saavutettavuutta, ja siten parantaa jokaisen mahdollisuutta käyttää yhdenvertaisesti digitaalisia palveluja. Viestinnässä on huomioitava erilaiset tavat käyttää tietokonetta ja erilaiset laitteet, joilla palvelua ja sisältöä käytetään.

Edellä kuvattuja peruuttamiseen ja keskeytyksiin liittyviä määräyksiä voidaan tarkentaa palvelukohtaisessa osiossa.

1.5.7 Henkilöstö

Palveluntuottaja sitoutuu huolehtimaan siitä, että palveluntuottaja, sen johtohenkilö tai edustus-, päätös- tai valvontavaltaa käyttävä henkilö ei ole syylistynyt rikosrekisteristä ilmenevällä lainvoimaisella tuomiolla julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) 80 §:ssä mainittuun rikokseen tai tekoon tai laiminlyöntiin.

Henkilöstön tulee täyttää palvelua tuottaville ammattihenkilöille lainsäädännössä asetetut vaatimukset, kuten sosiaalihuollon ammattihenkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun lain (272/2005) mukaiset vaatimukset (sosiaalihuollon palveluissa työskentelevä henkilöstö) ja terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain (559/1994) mukaiset vaatimukset (terveydenhuollon palveluissa työskentelevä henkilöstö). Palvelukohtaisessa osiossa voi olla henkilöstölle asetettuja lisäehtoja.

Ottaessaan työsuhteeseen terveydenhuollon- tai sosiaalihuollon ammattihenkilöstöä, palveluntuottaja sitoutuu tarkistamaan henkilön tiedot Valviran ylläpitämästä rekisteristä.

Palveluntuottajan tulee esittää pyydetessä hyvinvointialueelle lista palveluntuotantoon osallistuvista henkilöistä. Palveluntuottajan tulee pitää henkilöstöluettelo ajan tasalla.

Palveluntuottaja huolehtii omasta ja henkilöstönsä lain edellytykset täyttävästä ja riittävästä ammattitaidosta, ammattitaidon säilymisestä ja kehittämisestä sekä riittävästä täydenniskoulutuksesta säännöllisesti ja vuosittain. Palveluntuottaja sitoutuu kuvaamaan ja todentamaan käydyt koulutukset tarvittaessa hyvinvointialueelle. Henkilökunnan tulee pätevyytensä vastata hyvinvointialueen palveluntuotannon henkilöstön vähimmäispätevyyttä. Palveluntuottajan henkilökunnan tulee pystyä toteuttamaan palvelu suomeksi.

Henkilöstön määrän ja pätevyyden tulee vastata yksikön toimilupaa luvanvaraisissa palveluissa. Hoiva-avustajia voi käyttää toimiluvan mukaisesti.

Palveluntuottaja vastaa riittävien ja asianmukaisten suojavarusteiden hankinnasta ja kustannuksista henkilöstölleen. Palveluntuottaja vastaa henkilöstön ohjeistuksesta ja opastuksesta suojavarusteiden asianmukaisessa käytössä. Ohjeistuksessa tulee noudattaa oman hyvinvointialueen antamia ohjeistuksia.

1.5.8 Asiakastyytyväisyys ja -palaute

Palveluntuottaja sitoutuu toimimaan siten, että asiakastyytyväisyys on hyvä. Palveluntuottajalla tulee olla riittävä asiakaspalautejärjestelmä. Asiakaspalautteet tulee käsitellä asianmukaisesti ja palautteet täytyy raportoida hyvinvointialueelle vähintään vuosittain.

Hyvinvointialue voi tehdä palveluseteliasiakkailleen asiakastyytyväisyys- ja muita kyselyjä. Palveluntuottajan tulee avustaa kyselyiden toteuttamisessa esim. pitämällä kyselyä tai kyselyä koskevaa materiaalia näkyvillä taikka jakamalla materiaalia asiakkaille.

1.5.9 Tiedonanto hyvinvointialueelle

Palveluntuottajan on seurattava palvelun laatua asiakaspalautejärjestelmänsä avulla. Palveluseteliasiakkaille on oikeus antaa hyvinvointialueelle palautetta saamastaan palvelusta. Palveluntuottajan tulee raportoida hyvinvointialueelle mahdolliset asiakastyytyväisyyskyselyjen tulokset, jotka palveluntuottaja tekee/teettää omasta toiminnastaan. Palveluntuottajan tulee informoida hyvinvointialuetta säännöllisesti tarjoamiensa palvelujen laadun valvonnasta sekä hoitopalvelujen osalta potilasturvallisuudesta sekä tietoturvasta.

Palveluntuottajan on raportoitava hyvinvointialueelle palveluseteliasiakkaiden tekemät muistutukset sekä muut reklamaatiot ja niihin palveluntuottajan laatimat vastineet ja lausunnot.

Palveluntuottajan tulee raportoida hyvinvointialueelle palvelusetelillä tuotettua hoitoa koskevista julkisoikeudellisista valituksista, kanteluista ja hoitovahinkoilmoituksista samoin kuin kaikkia edellä mainittuja koskevista ratkaisuksista. Ilmoitus hyvinvointialueelle tulee tehdä tällaisissa tapauksissa viipymättä.

Palveluntuottajan tulee toimittaa hyvinvointialueelle tiedoksi asiakkaille toimittamansa infokirjeet. Palveluntuottaja välittää kaikki pyydettyt raportit hyvinvointialueen osoittamalla tavalla.

Pirkanmaan hyvinvointialue valvoo hyväksymiensä palveluntuottajien palvelujen laatua ja varmistaa, että palvelujen laatu täyttää palvelusetelilain sekä sääntökirjanmukaiset kriteerit.

1.5.10 Henkilötietojen käsittely

Hyvinvointialue toimii palvelusetelillä järjestettävässä palvelussa henkilötietojen käsittelyä ja tietosuojaa koskevan lainsäädännön mukaisena rekisterinpitäjänä ja palveluntuottaja henkilötietojen käsittelijänä. Palveluntuottaja sitoutuu rekisterinpitäjän ja henkilötietojen käsittelijän välistä suhdetta ja osapuolten oikeuksia ja velvollisuuksia koskeviin henkilötietojen käsittelyä koskeviin ehtoihin (liite ”Tietosuojaliite”) hakeutuessaan palvelusetelipalveluntuottajaksi ja ehtoihin sitoutuminen palveluntuottajaksi hyväksymisen edellytys.

Henkilötietojen käsittelyssä tulee noudattaa huolellisuutta sekä lainsäädännön ja EU:n tietosuoja-asetuksen mukaisia vaatimuksia. Palveluntuottajan tulee käsitellä asiakirjoja siten, kuin EU:n yleisessä tietosuoja-asetuksessa (679/2016, ”tietosuoja-asetus”), tietosuojalaissa (1050/2018), potilaslaissa (785/1992), terveydenhuoltolaissa (1326/2010), laissa sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä (159/2007) sekä muussa sovellettavassa sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädännössä säädetään. Asiakirjoja käsitellessään palveluntuottajan tulee noudattaa myös, mitä hyvinvointialueen asiakirjojen käsittelystä säädetään (Laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta 621/1999).

Palveluntuottajan tulee laatia asiakastietoja sisältävät asiakirjat sovellettavan henkilötietojen käsittelyä koskevan lainsäädännön ja sosiaalihuollon asiakaslain (Laki sosiaalihuollon asiakasasiakirjoista 254/2015) tai potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain (785/1992) edellyttämällä tavalla. Tietosuojaselosteen laatiminen on hyvinvointialueen vastuulla sen maksamien palveluseteliasiakkaiden osalta. Tiedot kuuluvat osaksi hyvinvointialueen rekistereitä, joista on laadittu tietosuojaselosteet.

Palveluntuottajalla on oikeus käsitellä hyvinvointialueen potilas- ja asiakastietoja ainoastaan tuottaakseen palvelusetelillä hyvinvointialueen potilaille ja asiakkaille palveluja tämän palvelusetelin sääntökirjan mukaisesti.

Hyvinvointialueella on oikeus antaa lisäohjeita potilas- ja asiakasasiakirjojen laatimisesta ja palveluntuottaja sitoutuu niitä noudattamaan.

1.5.11 Julkisuus ja salassapito

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999, julkisuuslaki) 5 §:n 2 momentin nojalla viranomaisen asiakirjana pidetään asiakirjaa, joka on laadittu viranomaisen antaman toimeksiannon johdosta. Näissä tapauksissa ei edellytetä, että asiakirja olisi viranomaisen hallussa (HE 30/1998 vp). Näin ollen palvelusetelitoiminnassa palveluntuottajan toiminnassa syntyneet asiakirjat ovat viranomaisena toimivan hyvinvointialueen asiakirjoja, vaikka palveluntuottaja ne laatii ja säilyttää niitä. Palveluntuottajan tulee noudattaa asiakirjojen säilyttämisessä, hävittämisessä ja arkistoinnissa vastaavia hyvinvointialueen toimintaa koskevia säädöksiä ja ohjeita:

- Palveluntuottaja noudattaa annettuja ohjeita asiakastietojen dokumentoinnista, rekisteröinnistä, potilasasiakirjojen ja sosiaalihuollon asiakirjojen laadinnasta, säilyttämisestä sekä salassapidosta.
- Palveluntuottajalla on nimetty tietosuojavastaava sekä rekisterinpidosta vastaava henkilö.
- Palveluntuottaja sitoutuu noudattamaan laissa säädettyä salassapito- ja vaitiolovelvollisuutta sääntökirjan mukaisten palvelujen tuottamisessa. Palveluntuottaja varmistaa, että sen henkilökunta sitoutuu käsittelemään huolellisesti salassa pidettävät asiakastiedot ja noudattaa salassapitovelvollisuuttaan myös työsuhteen päättymisen jälkeen.
- Palveluntuottaja huolehtii asianmukaisista toimenpiteistä tietojen käsittelyn turvallisuuden ja tietosuojan varmistamiseksi.
- Palveluntuottaja ja hyvinvointialue sitoutuvat antamaan toisilleen tiedot näiden palvelujen piiriin kuuluvasta toiminnastaan, sen muutoksista ja kehittämissuunnitelmista. Hyvinvointialue sitoutuu pitämään salassa liike- ja ammattisalaisuudet.
- Asiakirjat tulee toimittaa viimeistään asiakkaan palvelun päättyessä hyvinvointialueelle.
- Palveluntuottajan tulee luovuttaa sen vastuulla olleiden asiakkaiden asiakastiedot hyvinvointialueelle sähköisesti (tietoturvallisesti) myös poikkeustilanteissa (esim. konkurssi).

Palveluntuottaja saattaa saada palveluntuottamisen yhteydessä tietoonsa muutakin luottamuksellista tietoa kuin henkilötietoa, asiakastietoa ja/tai potilastietoa. Tällaista luottamuksellista tietoa on esimerkiksi pelastustoimintaa koskeva tieto sekä muu hyvinvointialueen toiminnan järjestämiseen ja luonteeseen liittyvä tieto, joka ei ole yleisesti tiedossa kuten hyvinvointialueen tietotekniikkainfrastruktuuriin, tietoturvahallintoon, sovelluksiin, järjestelmiin, toimintatapoihin ja käytänteisiin liittyvä tieto, tietoturvasta ja sovelluksista vastuullisiin ja niitä ylläpitäviin liittyvä tieto sekä kaikki sellainen hyvinvointialueen liiketoimintaan liittyvä tieto, joka ei ole yleisesti tiedossa ja joka annetaan palveluntuottajalle palveluntuottamisen perusteella. Luottamuksellinen tieto voidaan ilmaista suullisesti, kirjallisesti tai sähköisesti. Palveluntuottaja sitoutuu pitämään salassa kaiken luottamuksellisen tiedon ja noudattamaan luottamuksellisen tiedon käsittelyssä yleisiä hyviä tietoturvaperiaatteita, joilla varmistetaan toiminnan jatkuvuus sekä poikkeamiin varautuminen.

1.5.12 Asiakirjojen säilytys ja arkistointi

Palveluntuottajan tulee huolehtia siitä, että palveluun liittyvät tiedot säilyttävät virheettöminä ja eheinä. Asiakirjoja ja niihin sisältyviä tietoja on käsiteltävä huolellisesti, tietoturvallisesti ja julkisuuslain (621/1999) mukaisen hyvän tiedonhallintatavan mukaisesti.

Palveluntuottajan tulee käsitellä sähköisiä asiakirjoja tietoturvallisesti ja niiden pitää olla suojattu esimerkiksi käyttäjätunnuksella ja salasanalla tai toimikortin PIN-koodilla.

Paperiasiakirjojen fyysisen säilymisen turvaamiseksi palveluntuottajan tulee säilyttää ne tiloissa, joissa ne ovat turvassa tuhoutumiselta, vahingoittumiselta (esim. paloturvallisuus ja vesivahinkovaara) ja asiattomalta käytöltä.

Palveluntuottajan tulee noudattaa asiakirjojen säilytyksessä sosiaali- ja terveydenhuollon asiakas- ja potilasasiakirjojen säilytysaikoihin liittyviä määräyksiä. Sosiaalihuollon asiakasasiakirjojen säilytysajoista säädetään sosiaalihuollon asiakasasiakirjoista annetun lain (254/2015) 27 §:ssä. Potilasasiakirjojen säilytysajoista säädetään potilaan asemasta ja oikeuksista annetun lain (785/1992) 12 §:ssä ja tarkemmin sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa (94/2022). Säilytysajalla ei

tarkoiteta sitä, miten kauan asiakirjaa hallitaan vaan sitä, miten kauan sitä säilytetään siihen käyttötarkoituksen, kuten palvelun tuottamiseen, johon asiakirjat ja muut vastaavat tietoaineistot on kerätty. Säilytysajan päättymisen jälkeen tietoaineistot on arkistoitava tai tuhottava viipymättä tietoturvallisella tavalla.

Asiakirjojen käsittelyä ja arkistointia säätelee myös laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä (784/2021, asiakastietolaki). Asiakastietolain 5 §:n mukaan palveluntuottajan tuottaessa sosiaali- ja terveyspalveluja hyvinvointialueen lukuun (esim. palvelusetelipalveluntuottajana), vastaa palveluntuottaja muun muassa asiakastietojen kirjaamisesta ja tallentamisesta hyvinvointialueen lukuun, henkilötietojen käsittelyn aktiivisesta ohjauksesta ja valvonnasta organisaatiossaan ja alkuperäisten asiakasasiakirjojen toimittamisesta hyvinvointialueelle viipymättä. Palveluntuottaja tulee noudattaa potilasasiakirjojen laatimisesta ja käsittelystä annettuja lakeja ja asetuksia sekä potilastietojen ja -asiakirjojen käsittelystä annettua valtakunnallista Sosiaali- ja terveysministeriön ohjetta (<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/72897>). Palveluntuottaja sitoutuu seuraamaan ohjeeseen mahdollisesti tulevia päivityksiä.

Palveluntuottaja on myös velvollinen huolehtimaan tietosuoja-asetuksessa ja julkisuuslaissa säädettyjen asiakkaan oikeuksien toteuttamisesta yhdessä hyvinvointialueen kanssa.

Palveluntuottaja tallentaa palvelusetelipalveluntuottajana tuottamassaan palvelussa syntyneet potilastiedot hyvinvointialueen rekisteriin potilastiedon arkistossa. Sosiaalihuollon palvelujen osalta samaa toiminnallisuutta kutsutaan sosiaalihuollon rekisterinkäyttöoikeudeksi. Mikäli palveluntuottajalla on hallussaan muita potilaan hoidon kannalta merkittäviä potilasasiakirjoja kuin palse.fi-portaaliin laadittuja hoitopalautteita, kuuluvat myös nämä asiakirjat rekisterinpitäjälle eli hyvinvointialueelle.

Asiakastietolain 7 §:ssä säädetään velvollisuudesta liittyä valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen, kuten potilastiedon arkiston ja sosiaalihuollon asiakastiedon arkiston, käyttäjäksi. Velvoite koskee myös yksityisiä palveluntuottajia. Lain 8 §:ssä säädetään puolestaan valtakunnalliseen arkistointipalveluun tallennettavista asiakirjoista, jonka mukaan valtakunnallisiin tietojärjestelmäpalveluihin liittymisen jälkeen palveluntarjoajan tulee tallentaa asiakasasiakirjojen alkuperäiset kappaleet valtakunnalliseen arkistointipalveluun. Myös ennen liittymistä syntyneet asiakasasiakirjat voidaan tallentaa valtakunnalliseen arkistointipalveluun.

Arkistoitavat tietoaineistot ja asiakirjat siirtyvät arkistointivaiheeseen siinä vaiheessa, kun niiden erikseen säädetty säilytysaika on päättynyt tai tiedonhallintalain (906/2019) 21 §:n mukaisesti määritetty säilytysaika on päättynyt. Asiakirjojen pysyvästä säilyttämisestä säädetään arkistolaisissa (831/1994) ja arkistolain nojalla annetuilla määräyksillä. Arkistointivaiheessa asiakirjaa tai tietoaineistoa ei käytetä enää alkuperäisiin tai niihin rinnastuviin käyttötarkoituksiin, kuten potilaan hoitoon.

Palveluntuottaja säilyttää asiakirjoja toimipaikassaan asiakkaan palvelusopimuksen ajan. Mikäli asiakkuus on toistuva, säilyttää palveluntuottaja asiakirjoja siihen saakka, kunnes sopimus päättyy. Tietosuoja-asetuksen 5 artiklan mukaan henkilötiedot on säilytettävä muodossa, josta rekisteröity on tunnistettavissa ainoastaan niin kauan kuin on tarpeen tietojenkäsittelyn tarkoitusten toteuttamista varten.

Palveluntuottaja ja tämän alihankkija sitoutuvat asiakkuuden päätyttyä järjestämään ja siirtämään asiakasasiakirjat hyvinvointialueelle arkistoitavaksi sekä hävittämään vastaavat hallussaan olevat asiakirjat. Palveluntuottaja ja tämän alihankkija sitoutuvat hävittämään taikka siirtämään kaikki taikka

osan hyvinvointialueen vastuulla olevista henkilötiedoista myös hyvinvointialueen muulla perusteella näin vaatiessa.

Hyvinvointialueella on oikeus antaa tarkentavia ohjeita asiakirjojen säilytykseen ja arkistointiin liittyen. Päivitetyt ohjeet tulee ottaa käyttöön viipymättä.

1.5.13 Markkinointi

Palveluntuottajan markkinoinnin on oltava asiallista, luotettavaa ja hyvän tavan mukaista. Ylisanoja tai vertailumuotoja ei saa käyttää. Markkinoinnilla ei tule luoda tarpeetonta sosiaali- tai terveydenhuoltopalvelujen kysyntää. Ilmoituksen tulee sisältää tiedot vastaanottopaikasta, -ajasta ja ajanvarausmahdollisuudesta. Hinnoista ilmoittamisen tulee tapahtua vertailukelpoisella tavalla siten, että palveluseteliä käyttävä asiakas voi vaivatta päätellä palvelun kokonaishinnan ja sen osuuden, joka jää hänen maksettavakseen.

1.5.14 Lainsäädäntö

Palveluntuottajan on noudatettava kaikkia palveluntuottajaa ja sen toimintaa koskevaa lainsäädäntöä ja viranomaismääräyksiä ja ohjeita. Palveluntuottaja sitoutuu noudattamaan voimassa olevaa työsopimuslainsäädäntöä ja alan työehtosopimuksia. Palveluun sovelletaan Suomen lainsäädäntöä.

1.5.15 Hyväksymisen peruuttaminen

Hyvinvointialueella on oikeus peruuttaa palveluntuottajan hyväksyminen ja poistaa palveluntuottajan nimi hyväksytyjen palveluntuottajien listasta välittömästi ilman irtisanomisaikaa, mikäli:

1. hyviä hoito- ja palvelukäytäntöjä ei noudateta;
2. palveluntuottaja ei noudata hyvinvointialueen kirjallisesta kehotuksesta huolimatta sääntökirjan ehtoja;
3. palveluntuottaja on tullut maksukyvyttömäksi, ei ole kyennyt hoitamaan laskujaan eräpäivään mennessä, on aloittanut akordimenettelyn, on asetettu selvitystilaan tai on välittömässä vaarassa tulla asetetuksi selvitystilaan; tai
4. palveluntuottaja tai joku sen johtoon kuuluva henkilö on tuomittu hankintalain 80 §:n mukaisesta rikoksesta tai syyllistynyt hankintalain 81 §:n 1 momentin 3, 4, 5, 6, 9 kohdan mukaiseen tekoon.

Hyvinvointialue voi peruuttaa palveluntuottajan hyväksymisen palvelusetelituottajaksi tämän pyynnöstä. Hyväksymisen peruutus astuu voimaan kuuden (6) kuukauden kuluttua tätä koskevasta pyynnöstä. Palveluntuottaja ei ole velvollinen ottamaan uusia palveluseteliasiakkaita tänä aikana. Pitkäaikaisessa hoidossa olevat asiakkaat on hoidettava irtisanomisajan puitteissa normaalisti.

1.5.16 Laskutus

Palvelusetelillä hyvinvointialue sitoutuu maksamaan yksityisen palveluntuottajan antamasta palvelusta palvelusetelin arvoa vastaavan korvauksen. Jos asiakkaan ja palveluntuottajan sopima hinta palvelusta on pienempi kuin palvelusetelin arvo, hyvinvointialue on velvollinen suorittamaan palvelujen tuottajalle enintään asiakkaan ja palvelujen tuottajan sopiman hinnan.

Palveluntuottaja laskuttaa hyvinvointialuetta enintään kerran kuukaudessa jälkikäteen palvelusetelipäättöksen mukaisesti. Kuukauden aikana tuotetut palvelut tulee laskuttaa PSOP-järjestelmässä seuraavan kuukauden 4. päivään mennessä. Palse.fi-portaalissa olevista palveluista laskutetaan annetun ohjeistuksen mukaan. Verkkolaskulla laskutettavissa palveluissa noudatetaan hyvinvointialueen laskutusohjeita. Ajantasaiset laskutusohjeet löytyvät Pirkanmaan hyvinvointialueen internet-sivuilta (<https://pirha.fi>). Laskutusohjeita voidaan tarkentaa palvelukohtaisessa osiossa.

Yhden palvelusetelipalvelun osalta tulee lähettää yksi lasku. Eri palvelusetelipalveluita ei saa laskuttaa samalla laskulla. Laskun tulee olla ilman asiakkaiden henkilötietoja. Palveluntuottaja ei ole oikeutettu laskuttamaan laskutuslisää.

Palveluntuottajan tulee toimittaa kopio YEL-todistuksesta vuosittain aina ensimmäisen laskun yhteydessä, ellei palveluntuottaja ole rekisteröitynyt Tilajavastuu.fi -palveluun, josta hyvinvointialue saa tiedot vaadittavista velvoitteista reaaliaikaisesti.

1.5.17 Este ja ylivoimainen este

Palveluntuottajan on lähtökohtaisesti kaikissa tilanteissa huolehdittava palvelutoiminnan häiriöttömyydestä. Mahdollisiin palveluntuotantoa häiritseviin esteisiin ja häiriöihin tulee varautua ennalta ja niiden syntyessä niistä aiheutuvia vaikutuksia tulee pyrkiä minimoimaan.

Vapauttamisperusteeksi (force majeure) voidaan katsoa sellainen sääntökirjan mukaisten velvollisuuksien täyttämisen estävä, epätavallinen ja asiaan vaikuttava tapahtuma, jota palveluntuottajan ei ole ollut syytä ottaa huomioon palvelusetelituottajaksi ilmoittautuessa, ja joka on hyvinvointialueesta tai palveluntuottajasta riippumaton, eikä sen estävää vaikutusta voida poistaa ilman kohtuuttomia lisäkustannuksia tai kohtuutonta ajanhukkaa. Tällainen tapahtuma voi olla palveluntuottajan palvelusetelipalveluntuottajaksi hyväksymisen jälkeen alkanut sota, kapina, sisäinen levottomuus, viranomaisen suorittama pakko-otto tai takavarikko julkiseen tarpeeseen, tuonti- tai vientikielto, luonnonmullistus, yleisen liikenteen tai energiajakelun keskeytys, lakko tai muu työselkkaus tai tulipalo tai muu vaikutuksiltaan yhtä merkittävä ja epätavallinen hyvinvointialueesta tai palveluntuottajasta riippumaton syy. Palveluntuottajan tulee neuvotella hyvinvointialueen kanssa ennen kuin tämän voidaan katsoa vapautuneen tuottamasta palvelua.

Ennalta ilmoitettua ja kestoaltaan rajattua tavanomaista lakkoa tai työnseisausta ei kuitenkaan lueta sellaiseksi tapahtumaksi, jonka perusteella palveluntuottajan voitaisiin katsoa olevan vapautettu tuottamasta palvelua.

1.5.18 Muut vaatimukset

Palveluntuottaja sitoutuu noudattamaan hyvinvointialueen kussakin yksittäistapauksessa mahdollisesti asettamia muita vaatimuksia. Tämän säännöksen tarkoituksena on antaa hyvinvointialueelle joustavat mahdollisuudet huomioida esimerkiksi tietyn asiakasryhmän erityistarpeet. Hyvinvointialue voi vaatia, että palvelun tuottaja ylittää tietyt minimiedellytykset esimerkiksi resurssiensa puolesta, mutta tällaista ehtoa ei saa muotoilla tiettyä palveluntuottajaa suosivaan ja toisia syrjivään muotoon.

Salassapitoa, henkilötietojen käsittelyyn ja asiakirjojen käsittelyyn liittyviä palveluntuottajan vastuita koskevat ehdot sekä muut sellaiset määräykset, joiden on katsottava tarkoitetun jäämään voimaan

palvelun tuottamisen päättymisen jälkeenkin pysyvät voimassa palvelun tuottamisen päättymisestä huolimatta.

1.6 Hyvinvointialueen velvoitteet

Hyvinvointialueen on pidettävä luetteloa hyväksymistään palveluntuottajista. Tiedot palvelujen tuottajista, näiden tuottamista palveluista ja niiden hinnoista tulee olla julkisesti saatavilla internetissä tai / ja muulla soveltuvalla tavalla / sähköisissä järjestelmissä.

Hyvinvointialueen on selvitettävä asiakkaalle tämän asema palveluseteliä käytettäessä, palvelusetelin arvo, palveluntuottajien hinnat, omavastuuosuuden määräytymisen perusteet ja arvioitu suuruus sekä vastaavasta palvelusta sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lainsäädännön mukaan määräytyvä asiakasmaksu (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 734/1992).

Hyvinvointialueen täytyy informoida asiakasta siitä, mistä ja mitä häntä koskevia tietoja voidaan hänen suostumuksetaan hankkia. Hyvinvointialueen täytyy selvittää asiakkaalle, mitä tietoja hänestä luovutetaan hänen valitsemalleen palvelusetelituottajalle. Hyvinvointialueen on varattava asiakkaalle tilaisuus tutustua muualta hankittuihin tietoihin ja tarvittaessa antaa asiaa koskevaa selvitys.

Hyvinvointialue valitsee palvelusetelijärjestelmän piiriin kuuluvat, kriteerit täyttävät palveluntuottajat palvelusetelilain edellyttämällä tavalla. Hyvinvointialueen tulee ottaa palveluntuottajan valintaa koskeva asia käsittelyyn yhden (1) kuukauden / kahden (2) viikon kuluessa palveluntuottajan ilmoittautumisesta. Hyvinvointialue ilmoittaa hakemuksen lähettäneelle palveluntuottajalla, kun hakemus on otettu käsittelyyn. Hyvinvointialue tekee päätöksen palveluntuottajan hyväksymisestä tai hylkäämisestä kolmen (3) kuukauden / yhden (1) kuukauden kuluessa ilmoittautumisesta / siitä, kun hakemus on otettu käsittelyyn ja palveluntuottaja on toimittanut kaikki hyväksyntään liittyvät asiapaperit. Mikäli hakemus on epätäydellinen miltään osin, hyvinvointialue pyytää täydentämään hakemusta. Hakemus katsotaan rauenneeksi, mikäli palveluntuottaja ei toimita tarpeellisia asiakirjoja annetussa määräajassa.

Hyvinvointialueen tulee peruuttaa palveluntuottajan hyväksyminen ja poistaa palveluntuottaja päätöksellään palveluntuottajaluettelosta / palveluntuottajaportalista / luettelosta, jos hyväksymiselle asetetut edellytykset eivät enää täyty, palveluntuottaja ei noudata sääntökirjan määräyksiä tai palveluntuottaja pyytää hyväksymisen peruuttamista.

Hyvinvointialueella on oikeus peruuttaa hyväksyminen ja poistaa palveluntuottaja hyväksytyjen palveluntuottajien listalta irtisanomisaikaa noudattamatta, mikäli hyvinvointialue hallinnollisin päätöksin lopettaa palvelujen järjestämisen palvelusetelillä.

Asiakasasiakirjat, jotka syntyvät setelillä palvelua järjestettäessä ja toteutettaessa, ovat hyvinvointialueen asiakirjoja. Vaikka palveluntuottaja laatii asiakirjat palvelutapahtuman yhteydessä, vastaa hyvinvointialue rekisterinpitäjänä viime kädessä niiden käsittelystä. Palvelujen järjestämisen, toteuttamisen ja seurannan kannalta olennaiset tiedot palveluntuottajan palautteesta on tallennettava viimeistään palvelutapahtuman päättyessä aina hyvinvointialueen omaan asiakasrekisteriin / potilastietojärjestelmään. Palveluntuottajan ja hyvinvointialueen tulee myös varmistaa, että palvelujen järjestämisen ja toteuttamisen kannalta tarpeelliset tiedot siirtyvät osapuolelta toiselle palvelutapahtuman eri vaiheissa. Tämä mahdollistaa sen, että jokaisen potilaan ja asiakkaan asiakirjat muodostavat hänen hoitonsa kannalta välttämättömän jatkuvan kokonaisuuden, johon hoitoa koskevat ratkaisut tulee perustaa.

Hyvinvointialueella on lisäksi velvollisuus valvoa hyväksyntiensä palveluntuottajien palvelujen laatua hyväksymismenettelyn lisäksi myös palvelujen tuottamisen yhteydessä. Hyvinvointialueen tulee varmistaa, että palveluntuottajat täyttävät toiminnalle asetetut vähimmäisedellytykset sekä varmistaa, että tuotettujen palvelujen laatu täyttää palvelusetelilain ja sääntökirjan mukaiset kriteerit.

1.7 Tietojärjestelmät ja sähköinen palveluseteli- ja ostopalvelujärjestelmä

Palveluntuottajalla tulee olla internet-yhteydellä varustettu tietokone tai muu päätelaite käytössään. Palveluseteli- ja ostopalvelujärjestelmä tarjoaa rajapinnat palveluntuottajan mahdollisia omia järjestelmiä varten. Hyvinvointialue ei osallistu palveluntuottajan järjestelmien integroimisen kustannuksiin. Kaikki palveluntuottajalta vaadittavat toiminnot ovat tehtävissä myös suoraan järjestelmän tarjoaman käyttöliittymän kautta.

1.8 Verotus

Palveluseteli on saajalleen veroton etuus. Verottomuus edellyttää, että palveluseteli

- myönnetään selkeästi määriteltuihin palveluihin
- on henkilökohtainen eikä siirrettävissä toiselle henkilölle
- ei ole suoraan asiakkaalle maksettavaa rahaa, jonka käytön hän itse määrittelee.

Palveluseteliä käytettäessä asiakkaan omavastuu ei oikeuta kotitalousvähennykseen tuloverotuksessa.

Arvonlisäverolain 34 §:n mukaan veroa ei suoriteta terveyden- ja sairaanhoitopalvelun myynnistä. Terveyden ja sairaanhoitopalvelulla tarkoitetaan ihmisen terveydentilan sekä toiminta- ja työkyvyn määrittämiseksi taikka terveyden sekä toiminta- ja työkyvyn palauttamiseksi tai ylläpitämiseksi tehtäviä toimenpiteitä, jos kysymyksessä on:

- hyvinvointialueen ylläpitämässä terveydenhuollon toimintayksikössä annettava hoito taikka yksityisestä terveydenhuollosta annetussa laissa tarkoitettu hoito tai
- sellaisen terveydenhuollon ammattihenkilön antama hoito, joka harjoittaa toimintaansa lakiin perustuvan oikeuden nojalla tai joka on lain nojalla rekisteröity.

Arvonlisäverolain 37 §:n mukaan veroa ei suoriteta sosiaalihuoltona tapahtuvasta palvelujen ja tavaroiden myynnistä. Sosiaalihuollolla tarkoitetaan hyvinvointialueen harjoittamaa sekä sosiaaliviranomaisten valvomaa muun sosiaalihuollon palvelujen tuottajan harjoittamaa toimintaa, jonka tarkoituksena on huolehtia lasten ja nuorten huollosta, lasten päivähoidosta, vanhustenhuollosta, kehitysvammaisten huollosta, muista vammaisten palveluista ja tukitoimista, päihdehuollosta sekä muusta tällaisesta toiminnasta.

1.9 Vastuu virhetilanteessa

Mahdolliset vahingot korvataan ensisijaisesti palveluntuottajan vakuutuksesta ja viime kädessä palveluntuottaja vastaa niistä vahingonkorvauslain mukaisesti. Hyvinvointialue ei vastaa palveluntuottajan asiakkaalle aiheuttamista vahingoista, ellei kyseessä ole vahingonkorvauslain (412/1974) 3 luvun 2 §:n 1 momentissa tarkoitettu tilanne. Jos palvelu joudutaan uusimaan tai asiakas tarvitsee muuta palvelua palveluntuottajan virheestä johtuvasta syystä tai toimenpiteen suorittamisen virheellisyyden vuoksi, vastaa aiheutuvista kustannuksista palveluntuottaja.

1.10 Palvelusetelin myöntäjän riippumattomuus

Hyvinvointialueen puolesta palvelusetelin myöntämisestä päättänyt henkilö ei voi olla työ-, toimeksianto- tai virkasuhteessa palvelusetelipalveluita tuottavalla palveluntuottajalla. Palvelusetelin myöntäneellä henkilöllä ei myöskään saa olla merkittävää omistusta, eikä hän saa käyttää merkittävää päätösvaltaa palveluntuottajalla tai palvelun tuottajan kanssa samaan konserniin kuuluvassa yhteisössä (yli 10 % osakkeista, osuuksista tai äänivallasta).

1.11 Hyvinvointialueen antamat tiedot palveluntuottajalle

Hyvinvointialue suorittaa palvelutarpeen arvioinnin ja antaa palveluntuottajalle palvelun toteuttamiseen tarvittavat tarpeelliset tiedot ja pyytää suostumuksen asiakkaalta. Tarpeelliset tiedot määritellään palvelu- ja asiakaskohtaisesti erikseen.

1.12 Valvonta, vastuut ja mahdolliset sanktiot

Hyvinvointialue valvoo hyväksymiensä palveluntuottajien palvelujen laatua ja varmistaa, että palvelujen laatu täyttää palvelusetelilain sekä sääntökirjan mukaiset kriteerit. Palveluntuottaja sitoutuu noudattamaan sääntökirjan ja sen liitteiden ehtoja.

Jos palveluntuottajan toiminta on tämän sääntökirjan, voimassa olevan lainsäädännön tai viranomaismääräysten taikka asiakkaan hoito- ja palvelusuunnitelman vastaista, palvelussa on virhe. Virheestä tulee reklamoida ja se tulee korjata viipymättä. Hyvinvointialue voi sanktioida esimerkiksi toistuvia virheitä tai henkilöstömitoitukseen liittyviä rikkomuksia ja peruuttaa palveluntuottajan hyväksymisen.

Normaaliolojen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa toimittaessa tavoitteena on tehtävien mahdollisimman häiriötön hoitaminen. Sosiaali- ja terveydenhuollon varautumista häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin johtaa, valvoo ja yhteensovittaa Sosiaali- ja terveysministeriö. Valmius varmistetaan muun muassa valmiussuunnitelmin. Palveluntuottajien yksiköiden toteuttama omavalvonta on merkittävässä roolissa asiakasturvallisuuden varmistamisessa. Palveluja voidaan joutua sopeuttamaan vallitsevaan turvallisuustilanteeseen ja käytettävissä oleviin voimavaroihin, mikä kuitenkin edellyttää aina vahvoja perusteita, dokumentointia ja asiakirjojen ajantasaisuutta sekä yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa.

2 Palvelukohtainen osio

2.1 Palvelusetelijärjestelmän piiriin kuuluvat asiakkaat ja potilaat

Vammaispalvelulain 8 §:n mukaan hyvinvointialueen on järjestettävä vaikeavammaiselle henkilölle palveluasuminen, jos henkilö vammansa tai sairautensa johdosta välttämättä tarvitsee palvelua suoriutuakseen tavanomaisista elämän toiminnoista. Vammaispalveluasetuksen 11 §:n mukaan palveluasumista järjestettäessä vaikeavammaisena pidetään henkilöä, joka vammansa tai sairautensa vuoksi tarvitsee toisen henkilön apua päivittäisistä toiminnoista suoriutumisessa jatkuvaluonteisesti, vuorokauden eri aikoina tai muutoin erityisen runsaasti. Vaikeavammaisuutta määriteltäessä ja arvioitaessa henkilön oikeutta palveluasumiseen, ei mitään vammaisryhmää voida sulkea säännöksen soveltamisen ulkopuolelle. Kehitysvammaisille henkilöille asumispalvelua myönnetään kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain perusteella.

Vammaisten asumispalvelut ja erityishuoltona järjestettävät asumispalvelut kuuluvat hyvinvointialueen erityisen järjestämisvelvollisuuden alaisiin palveluihin, joten palvelu tulee myöntää subjektiivisena oikeutena, jos henkilö täyttää vammaispalvelulaissa ja -asetuksessa asetetut tai erityishuoltolain myöntämiskriteerit. Hyvinvointialue ei voi määrärahojen puutteeseen vedoten evätä palvelun saantia. Hyvinvointialueella on oikeus päättää asumispalvelujen järjestämistavasta. Ensisijaisena järjestämistapana on hyvinvointialueen oma palvelutuotanto, mikäli se on mahdollista. Vammaispalvelulain ja kehitysvammahuollon ympärivuorokautinen yksityisten palveluntuottajien tarjoama hoiva hankitaan Pirkanmaan hyvinvointialueen asiakkaille ostopalvelusopimuksella tai vaihtoehtoisesti palvelusetelillä.

2.2 Palvelusetelillä tuotettavan palvelun aikaraja

Vammaispalveluiden asumispalvelun palvelusetelipäätös on pääsääntöisesti toistaiseksi voimassa oleva. Palvelusetelipäätöksestä ilmenee palvelun sisältö ja voimassaoloaika. Asiakkaan palvelutarpeen päättyessä palveluseteli on voimassa päättymistä seuraavaan päivään.

Tämän sääntökirjan piirissä ovat ainoastaan hyvinvointialueelle siirtyneet asiakkaat, joille Sastamalan seudun sosiaali- ja terveystalot on myöntänyt palvelusetelin. Uusia asiakkaita ei oteta tämän palvelusetelin piiriin. Tämä sääntökirja on voimassa enintään 31.12.2026. Vammaispalveluiden asumispalveluja koskeva lainsäädäntö muuttuu 1.10.2023 alkaen ja uusi sääntökirja laaditaan myöhemmin.

Palvelutuottajalla on oikeus irtisanoa palvelu kuuden (6) kuukauden irtisanomisajalla.

2.3 Palvelun sisältövaatimukset

2.3.1 Palvelun palvelukuvaus

Vammaisten asumispalvelut ja erityishuoltona järjestettävät asumispalvelut järjestetään henkilöille, jotka vammansa tai sairautensa vuoksi tarvitsevat toisen henkilön apua päivittäisistä

toiminnoista suoriutumisessa. Yksityiseltä palveluntuottajalta edellytetään vähintään sitä tasoa, jota edellytetään vastaavalta julkiselta toiminnalta. Palveluyksikön toiminnan tulee perustua annettuihin laatusuosituksiin ja lakeihin koskien kutakin asiakasryhmää ja noudattaa yleisesti hyväksyttyjä sekä voimassa olevia palveluja koskevia suosituksia.

Palvelun tulee kaikilta osiltaan vastata palveluntuottajan laatiman omavalvontasuunnitelman sisältöä. Yksiköiden omavalvontasuunnitelma tarkistetaan hyvinvointialueen toimesta.

Asumispalveluissa tuetaan omatoimisuutta ja luodaan turvallinen, sekä esteetön asumisympäristö. Palvelun tulee sisällöltään tukea asiakkaan tavanomaista elämää ja tukea hyvinvointia elämän kaikilla osa-alueilla. Palvelun tulee pitää sisällään asukkaan omaa toimintakykyä aktivoivaa työskentelyotetta kaikissa päivittäisissä toiminnoissa, huomioiden fyysiset, sosiaaliset ja psyykkiset voimavarat. Asumispalveluyksikön tulee tukea asiakkaan itsenäistä suoriutumista ja päätöksen tekoa, kuntoutumista, elämänhallintaa ja osallisuutta yhteiskuntaan. Palveluissa tulee huomioida asiakkaan omat voimavarat ja vahvistaa asiakkaan elämänlaatua, itsemääräämisoikeutta sekä kunnioittaa yksityisyyttä. Palvelu sisältää henkilökunnan toteuttaman ohjauksen ja neuvonnan arjessa kuntouttavan työtteen periaatteiden mukaisesti.

Asiakkaalle annettavien palveluiden tulee olla suunnitelmallisia ja tavoitteellisia. Palveluntuottaja sitoutuu antamaan laadultaan hyvää sosiaalihuoltoa Asiakslain (812/2000) mukaisesti. Annettava palvelu suunnitellaan yhteistyössä asiakkaan ja omaisten kanssa. Asiakkailla tulee olla kirjallinen hoito- ja palvelusuunnitelma, jossa määritellään palvelut sekä muut asiakkaan selviytymistä sekä omia voimavaroja tukevat palvelut ja hoidon tavoitteet. Hoito- ja palvelusuunnitelmaa tarkistetaan vähintään puolen vuoden välein ja tarvittaessa tilanteen muuttuessa. Asiakkaalle tulee olla nimettynä vastuutyöntekijä. Vastuutyöntekijä neuvoo ja auttaa palvelujen saantiin liittyvissä asioissa, sekä seuraa palvelusuunnitelman toteutumista ja asiakkaan palvelutarpeiden muutoksia yhdessä asiakkaan ja tarvittaessa hänen läheistensä kanssa. Tarvittaessa vastuutyöntekijä on yhteydessä tilaajaan asiakaskohtaisesti hoito- ja palvelusuunnitelmaan liittyvissä asioissa ja hyvinvointialue voi edellyttää vastuutyöntekijän osallistumista asiakasneuvotteluun.

Kehitysvammaisten asiakkaiden, joiden asuminen järjestetään erityishuoltona, kohdalla tulee noudattaa erityishuoltolain 23.6.1977/519 42§ mukaista toimintaa koskien rajoittamista ja asiakkaan itsemääräämisoikeuden vahvistamista.

2.3.2 Vammaispalveluiden asumispalvelun palveluseteliluokat ja niiden kriteerit

Vammaispalveluiden asumispalvelun palvelusetelillä asiakkaalle voidaan hankkia viiden eri palveluseteliluokan tasoista asumispalvelua sekä kehitysvammahuollon että vammaispalvelulain mukaisessa asumispalvelussa. Palvelusetelillä voidaan hankkia myös tilapäishoitoa. Palveluluokat ovat:

1. Tuettu asuminen
 2. Palveluasuminen (nykyisin yhteisöllinen asuminen)
 3. Tehostettu palveluasuminen
 4. Vaativa tehostettu palveluasuminen (nykyisin ympärivuorokautinen palveluasuminen)
- palveluluokka 1

5. Vaativa tehostettu palveluasuminen (nykyisin ympärivuorokautinen palveluasuminen), palveluluokka 2
6. Erityisen vaativa tehostettu palveluasuminen (nykyisin ympärivuorokautinen palveluasuminen), palveluluokka 3

Asiakkaan palvelu- ja tuen tarpeeseen perustuva palveluseteliluokka määritellään vammaispalveluissa yhteistyössä asiakkaan, lähiverkoston ja tarvittaessa palvelutuottajan kanssa. Apuna arvioinnissa voidaan käyttää tilanteen mukaan erilaisia mittareita tai toimintakyvyn kuvauksen menetelmiä, kuten RAI, TOIMI, ASTA ja ICF-viitekehyksessä tehty toimintakykyarvio. Tarvittaessa palveluseteli asia voidaan viedä moniammatillisen SAS-työryhmän arvioitavaksi. Asiakas saa palvelusetelistä viranhaltijapäätöksen. Palvelusetelipäätöstä voidaan muuttaa olosuhteiden muutosten yhteydessä.

Asumisvaihtoehtoja arvioitaessa otetaan huomioon henkilön avun, hoidon, ohjauksen ja tuen tarve päivittäisessä elämässä. Lähtökohtana on aina kuntoutuksellisuus. Ohjauksella, tuella ja avulla pyritään edistämään asiakkaan mahdollisimman itsenäistä ja omatoimista elämää. Asiakkaan hoivan tarpeen muuttuessa, voidaan palveluseteliluokka määrittää uudelleen yhteistyössä hyvinvointialueen vammaispalveluiden palveluohjaajan ja tai sosiaalityöntekijän kanssa.

2.3.2.1 Tuettu asuminen

Tuettu asuminen tarkoittaa itsenäisintä asumispalvelun muotoa, jolloin asiakas asuu pääasiassa yksin asumisyksikön tukiasunnossa tai henkilö asuu omassa asunnossa ja saa tarvitsemansa tuen sinne. Tuettua asumista järjestetään asiakkaille, jotka tarvitsevat tukea itsenäiseen asumiseen. Tuetun asumisen tarkoituksena on vahvistaa asukkaan selviytymistä arjessa. Tuetun asumisen asiakasta ohjataan ja tuetaan itsenäistä asumista tukevilla jokapäiväisissä taidoissa kuten ruoanlaitto, siivous, vaatehuolto ja henkilökohtainen hygienia. Lisäksi asiakasta voidaan ohjata terveydenhuoltoon ja sosiaali- ja muihin palveluihin liittyvissä asioissa sekä sosiaalisissa tilanteissa ja niihin liittyvissä asioissa. Tuen tarve arvioidaan aina yksilöllisen tarpeen mukaisesti ja voi vaihdella. Kotiin vietävän palvelun palvelusetelissä määritelty tunti tarkoittaa 60 minuutin läsnäoloa asiakkaan luona.

2.3.2.2 Palveluasuminen

Palveluasumisessa henkilökunta on paikalla aamu- ja iltaiikään. Palveluasuminen sopii henkilölle, joka tarvitsee jonkin verran apua, tukea ja ohjausta päivittäisissä toiminnoissaan. Palveluasumisessa oleva henkilö ei pääsääntöisesti tarvitse apua yöaikaan, mutta tarvitsee asumiseensa päivittäin henkilökunnan apua, tukea ja ohjausta. Palveluasumisessa tarjotaan asiakkaalle mahdollisuus itsenäiseen elämään töineen, opiskeluineen ja harrastuksineen turvallisessa ja tuetussa kotiympäristössä. Ohjaajat ovat apuna sekä elämäntaitojen opettelussa, että niiden ylläpitämisessä.

2.3.2.3 Tehostettu palveluasuminen, palveluluokat 1-3

Tehostetulla asumispalvelulla kuvataan ympärivuorokautista asumispalvelua, jossa henkilökunta on paikalla ympäri vuorokauden. Asumismuoto on tarkoitettu paljon apua ja tukea tarvitseville. Palvelusetelin arvo ja luokka on määritelty asiakkaan yksilöllisen palvelutarpeen

mukaisesti yhteistyössä asiakkaan kanssa. Erityisen vaativa palveluasuminen on tarkoitettu asiakkaille, jotka tarvitsevat käyttäytymisen ja/tai fyysisen aktiivisuuden kannalta erityistä hoivaa ja valvontaa.

Tehostettu palveluasuminen sopii henkilölle, joka tarvitsee apua, hoitoa, ohjausta ja tukea päivittäisissä toiminnoissaan ja jolla on säännöllinen hoidon /hoivan tarve kaikkina vuorokauden aikoina. Tehostetun palveluasumisen asumisen tavoitteena on tarjota tukea tarvitseville henkilöille tasavertaiset mahdollisuudet osallistua ja harjoitella asumiseen liittyviä taitoja kodinomaisessa ympäristössä sekä mahdollistaa yhteiskunnallinen osallistuminen. Tehostettu palveluasuminen pitää sisällään kaikki aikuisen henkilön elämänhallinnan alueet. Avun ja ohjauksen tarve voi olla sekä fyysistä ja/ tai psyykkistä sekä valvontaa.

Tehostettu palveluasuminen sisältää kodinomaisen ympäristön, asiakkaan ympärivuorokautisen palvelun ja huolenpidon sekä sitä tukevat palvelut, kuten henkilökohtaisen avustamisen asunnossa ja sen ulkopuolella sekä turvapalvelut. Asiakkaan päivittäisestä hygieniasta huolehditaan ja asiakasta avustetaan tarvittaessa. Hygieniassa huomioidaan hiukset, kynnet, hampaat ja ihonhoito. Asiakasta avustetaan wc-käynneissä ja muussa henkilökohtaisesta hygieniasta huolehtimisesta tarpeen mukaan siten, että hänen yksityisyytensä turvataan. Tehostetun palveluasumisen palvelu sisältää lääkehoidon toteuttamisen (lääkkeiden jakaminen, lääkkeiden antaminen valvotusti, lääkehoidon seuranta ja arvioiminen, reseptien uusiminen ja lääkkeiden tilaus). Palvelu sisältää asiakkaan terveydentilan ja voinnin seurannan päivittäin, ja tarvittaessa sairaanhoidolliset hoitotoimenpiteet, tarvittavien näytteiden ottamisen ja toimittamisen analysoitaviksi, konsultoinnin ja yhteistyön terveydenhuollon kanssa sekä tarvittaessa saattamisavun. Palveluntuottaja voi järjestää yksityiset lääkäripalvelut palveluyksikössä ja periä niistä asiakkaalta maksun. Maksukäytännöstä tulee tiedottaa asiakasta etukäteen. Halutessaan asiakkaalla on oikeus käyttää julkisia terveydenhuollon palveluita. Palvelu sisältää myös apuvälineiden tarpeen arvioinnin, ohjauksen ja apuvälineiden hankkimisessa avustaminen yhteistyössä fysioterapian ja toimintaterapian kanssa sekä apuvälineiden käytössä avustamisen ja välineiden kunnon tarkastuksen.

Vaativa tehostettu palveluasuminen (palveluluokka 1) on asumista, jossa asiakas tarvitsee paljon sekä sanallista ohjausta ja fyysistä avustamista. Vaativa tehostettu asuminen sopii asiakkaille, jotka erityispiirteidensä ja käyttäytymisen haasteellisuuden vuoksi tarvitsevat erityisen paljon ympärivuorokautista valvontaa ja perushoidollista tukea. Asiakas tarvitsee esimerkiksi runsaasti somaattisista sairauksista johtuvia toimenpiteitä, psyykkisestä oireilusta johtuvaa keskusteluapua ja asioiden hoitamista. Avustamiseen tarvitaan pääsääntöisesti yhden työntekijän apu.

Vaativa tehostettu palveluasuminen (palveluluokka 2) on muutoin kuten vaativa tehostettu palveluasuminen (palveluluokka 1), mutta asiakas on täysin avustettava ja avustamiseen tarvitaan kahden tai useamman työntekijän apu.

Erityisen vaativa tehostettu palveluasuminen (palveluluokka 3) on tarkoitettu tilanteisiin, joissa on kyseessä runsas ympärivuorokautinen apu ja tuki erityisissä ja haasteellisissa palveluissa. Asiakas tarvitsee avustamiseensa kokoaikaisen tuen ja palvelua hankitaan asiakkaille, jotka tarvitsevat käyttäytymisen ja/tai fyysisen aktiivisuuden kannalta erityistä hoivaa ja valvontaa. Erityisen vaativa palveluasuminen hankitaan sellaisilta yksityisiltä palveluntuottajilta, jotka pystyvät palvelun tarjoamaan ja se neuvotellaan aina erikseen palveluntuottajan kanssa.

Tehostetun asumispalveluyksikön tulee mahdollistaa se, että asiakas voi asua yksikössä elämänsä loppuun asti, ellei hänen hoitonsa edellytä sairaalahoitoa. Palveluyksikössä kiinnitetään erityistä huomiota laadukkaaseen saattohoitoon. Saattohoito toteutetaan asiakasta ja omaisia tukien.

2.3.3 Ateriat

Palveluntuottajan tulee turvata asiakkaan riittävä nesteiden ja ravinnon saanti. Asiakkaille järjestetään päivittäiset ruokailut, joihin kuuluvat aamiainen, lounas, iltapäiväkahvi ja välipala, päivällinen sekä iltapala, huomioiden erityisruokavaliot ja asiakkaiden mahdolliset syömiseen liittyvät ongelmat. Aterioiden tulee olla monipuolisia sekä ravitsevia ja niiden sisällön tulee noudattaa ravitsemussuosituksia. Välipalaa tulee olla aina tarvittaessa, myös yöaikaan, tarjolla. Yksiköllä tulee olla käytössään ruokahuollon omavalvontasuunnitelma. Ruokalistan tulee olla asiakkaiden ja omaisten nähtävillä. Ruoan valmistuksessa mukana olevalla henkilökunnalla on hygieniasaamistodistus ja koko henkilöstö on perehdytetty omavalvontaan (Elintarvikelaki 13.1.2006/23). Mikäli ateriat valmistaa alihankkija, edellytetään alihankkijalta samoja vaatimuksia kuin palveluntuottajalta. Palveluntuottaja vastaa asiakkaiden ravitsemustilan seurannasta.

Palveluntuottaja voi sopia erikseen asiakkaan aterioihin mahdollisesti liittyvistä erityistoiveista (muut kuin edellä mainitut) ja tehdä näistä keskinäisen sopimuksen ja laskuttaa sen mukaisesti.

2.4 Muut sisältövaatimukset

Palveluntuottaja tekee asiakkaan kanssa kirjallisen palvelusopimuksen sekä vuokrasopimuksen. Palveluntuottaja huolehtii, että asiakkaalle haetaan mahdollinen asumistuki. Asumistuki tulee olla vireillä kahden viikon kuluessa yksikköön muuttamisesta. Vuokra ilmoitetaan euroa/kuukausi. Kiinteistökulut, sähkö ja vesi kuuluvat vuokraan.

Palveluntuottaja auttaa asiakasta siinä, että asiakkaan etuudet (esimerkiksi Kelan hoitotuki, asumistuki ja toimeentulotuki) ovat ajan tasalla. Palveluntuottaja huolehtii riittävän ohjauksen etuuksien hakemiseen asiakkaalle ja/tai hänen asioidenhoitajalleen. Asiakas itse, hänen valtuuttamansa henkilö tai edunvalvoja vastaa asiakkaiden raha-asioiden hoidosta. Tarvittaessa palveluntuottaja ohjaa edunvalvontaprosessin käynnistämisessä. Asiakas kustantaa omat henkilökohtaiset hankintansa esimerkiksi vaatteet, hygieniatuotteet, harrastukset jne. itse. Asiakasta avustetaan henkilökohtaisten hankintojen tekemisessä, jos omaisilla ei ole siihen mahdollisuutta.

Palvelu sisältää yksilöllistä tai ryhmämuotoista aktivoivaa toimintaa johon asiakkaalla tulee olla mahdollisuus osallistua. Palveluntuottaja tukee myös asiakasta sosiaalisen verkoston ylläpitämisessä ja kannustamisessa. Yhteistyö omaisten ja läheisten kanssa on säännöllistä asiakkaan toiveisiin perustuen. Juhlapyhät huomioidaan yksikön arjessa ja järjestetään yhteisiä tapahtumia asiakkaille.

Itsemääräämisoikeutta tulee vahvistaa ja välttää kaikenlaisia rajoittamistoimenpiteitä. Palveluntuottajan on noudatettava lainsäädännössä olevia määräyksiä koskien

itseäänmäärämisöikeuden rajoittamista. Yksiköllä tulee olla ohjeistus suoja- ja rajoitustoimenpiteistä.

2.5 Tilat ja toimintaympäristö

Laki yksityisistä sosiaalipalveluista (922/2011) määrittelee, että toimintayksikössä tulee olla riittävät ja asianmukaiset toimitilat ja varusteet. Yhteistilojen tulee täyttää asukkaiden palvelutarpeet ja toimintayksikön kannalta keskeiset laatuvaatimukset. Yhteisten tilojen mitoituksessa on huomioitava, että niissä voi järjestää päivätoimintaa, tapahtumia ja mahdollistaa omaisten vierailuja. Asiakkaan on pystyttävä liikkumaan apuvälinein esteettömästi ja vaivattomasti. Asukkaalla tulee olla mahdollisuus halutessaan ulkoilla päivittäin. Tilaratkaisuissa on huomioitava se, että asiakkaalla on oikeus itseäänmäärämiseen, yksityisyyteen ja osallisuuteen.

Toimitilojen on jatkuvasti täytettävä turvallisuusmääräykset niin, että yksikössä huolehditaan asiakkaiden turvallisuudesta lain ja viranomaisten määräysten mukaisesti. Palvelutuottajilta edellytetään, että tilojen laitteiden ja koneiden ylläpidosta ja huollosta on kunnossapito-, siivous ja hygieniasuunnitelmat ja vastuuhenkilöt ovat nimettyinä. Palvelutuottaja vastaa kaikista talon tilojen siivouksista ja että tilat sekä asunnot ovat siistejä ja hygieenisia. Siivouspalvelulla varmistetaan toiminnan vaatiman puhtaustason ylläpitäminen. Palveluyksiköllä tulee olla pelastusviranomaisten hyväksymä pelastussuunnitelma (Pelastuslaki 379/2011).

Yksiköiden varustukseen tulee tarvittaessa kuulua sähkösäätöinen hoivasänky, jos asiakkaan palvelutarve sitä edellyttää. Hyvinvointialue järjestää asiakkaalle tarvittavat apuvälineet lääkinnällisen kuntoutuksen toteaman yksilöllisen tarpeen perusteella. Asiakas saa hyvinvointialueen hoitotarvikejakelusta maksuttomat hoitotarvikkeet hyvinvointialueen hoitotarvikejakeluohjeen mukaisesti.

2.6 Palveluntuottajan henkilökunnan pätevyysvaatimukset

Henkilöstön kelpoisuusvaatimukset on kerrottu sääntökirjan yleisessä osassa kohdassa 1.5.7.

Henkilökunnan osaamisen tulee olla asiakkaiden hoidon ja ohjauksen tarpeen edellyttämällä tasolla. Kaikissa työvuoroissa tulee olla kelpoisuusvaatimukset täyttäviä työntekijöitä. Henkilöstö on jaettava työvuoroihin siten, että asiakkaiden mahdollisuus normaaliin elämään ja tarvittavaan hoitoon turvataan kaikkina vuorokauden aikoina. Tehostetussa ympärivuorokautisessa palveluasumisessa on oltava tarvittaessa käytössään sairaanhoitaja henkilöstömitoitukseen laskettavissa tehtävissä arkipäivisin. Henkilöstömitoitusta ja kelpoisuutta tarkastaessa hyvinvointialue noudattaa annettuja lakeja ja täydentävänä mahdollisia STM:n laatusuosituksia. Hyvinvointialue voi seurata henkilöstön riittävyyttä ja sijoittumista työvuoroihin tarkistamalla työvuorolistat, henkilöstöluettelon ja henkilöstösuunnitelman.

Palvelutuottaja huolehtii siitä, että tuotetut palvelut vastaavat vähintään sitä tasoa, jota edellytetään vastaavalta julkiselta toiminnalta.

2.7 Asiakkaan ostamat lisäpalvelut

Vammaispalveluiden palveluseteli on asiakkaalle maksuton palveluseteli, joka tarkoittaa, ettei asiakkaan saamasta hoivasta peritä maksua. Omavastuuosuudella tarkoitetaan vammaispalveluiden palvelusetelissä niitä yksityisen palveluntuottajan tuottamia tukipalveluita, joita palveluseteli ei kata ja joka jää asiakkaan maksettavaksi; Asiakas maksaa itse ateriat, vuokran ja valitsemansa tukipalvelut ja ylläpidon korvauksen. Lisäksi asiakas maksaa oma-aloitteisesti ostamansa palvelut (esimerkiksi fysioterapia-, kampaamo- ja jalkahoitopalvelut) palveluntuottajalle heidän keskinäisen sopimuksen mukaisesti. Hyvinvointialue ei vastaa peruuntuneista palvelutapahtumista aiheutuneista kustannuksista. Asiakkaan laskuihin ei lisätä laskutus- ym. lisiä.

2.8 Laadun seuranta ja raportointi

Palveluntuottajan tulee raportoida mahdolliset asiakastyytyväisyyskyselyjen tulokset, jotka palveluntuottaja tekee/teettää omasta toiminnastaan.

Palveluntuottajan tulee tehdä yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa sekä sitoutua määrittelemään palvelun kehittämistoimintaan. Palveluntuottaja sitoutuu osallistumaan joko tilaajan kutsusta tai palveluntuottajan toiveesta järjestettäviin yhteistyötapaamisiin.

Hyvinvointialueella on oikeus tarkastaa palveluntuottajan toimintaa.

Palveluntuottaja sitoutuu ilmoittamaan tilaajalle välittömästi, mikäli palveluntuottajan kyvyssä tuottaa palvelua tapahtuu oleellisia muutoksia, tai kyky toimia sääntökirjan ehtojen mukaisesti uhkaa vaarantua.

Palveluntuottajan tulee pitää kirjaa palvelun tuottamisessa mahdollisesti tapahtuvista poikkeamista. Hyvinvointialueella on oikeus saada tarkastaa edellä mainitut tiedot palvelun toimintavarmuuden seuraamiseksi.

Palveluntuottajan tulee ottaa huomioon määräys yksityisten sosiaalipalvelujen tuottajien omavalvontasuunnitelman laatimisesta (laki yksityisistä sosiaalipalveluista 922/2011 § 6). Omavalvonta on palveluntuottajan työkalu, jonka avulla palveluntuottaja kehittää ja seuraa palvelun laatua toimintayksikön päivittäisessä asiakastyössä. Omavalvontasuunnitelman laatimiseen ja päivittämiseen tulee osallistuttaa ja sitouttaa koko henkilöstö. Omavalvontasuunnitelman tulee sisältää palvelun tuottamiseen liittyvää riskiarviointia sekä asiakas- että työntekijänäkökulmasta.

2.9 Sopimusehdot palveluntuottajan ja asiakkaan väliseen sopimukseen

2.9.1 Palvelusopimuksen sopimuskausi ja irtisanominen

Asiakkaan ja palveluntuottajan välille on solmittu palvelusopimus. Sopimuksessa on eritelty palveluntuottajan ja asiakkaan vastuut ja velvollisuudet. Asiakkaan ja palveluntuottajan välisessä sopimuksessa on määriteltävä irtisanomisaika. Palveluntuottajalla on oikeus irtisanoa

palvelu kuuden (6) kuukauden irtisanomisajalla. Asiakkaan puolelta irtisanomisaika on yksi (1) kuukausi. Asiakas saa purkaa sopimuksen ilman irtisanomisaikaa palveluntuottajan virheen tai viivästyksen vuoksi, jos sopimusrikkomus on olennainen.

2.10 Palvelusetelin arvo ja palveluiden sallittu hinnoittelu

Vammaispalveluiden ja kehitysvammahuollon asumispalveluseteli on asiakkaalle maksuton palveluseteli. Asiakkaalle maksuttomalla palvelusetelillä tarkoitetaan palveluseteliä palvelusta, joka on sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 4 ja 5 §:ssä asiakkaalle maksuttomaksi säädetty sosiaali- ja terveysterveyspalvelu. Palvelusetelilainsäädännön 7 pykälän 2 momentissa on säädetty, että asiakasmaksulain 4 ja 5 §:ssä asiakkaalle maksuttomaksi säädettyistä palveluista ei saa jäädä asiakkaan maksettavaksi omavastuuosuutta. Palvelusetelin arvo tulee määrätä niin, että asiakkaalle ei jää maksettavaksi omavastuuosuutta. Pirkanmaan hyvinvointialueella käytössä olevan palvelusetelin palveluseteliluokkien arvot ja hintakatot on määritelty tämän sääntökirjan liitteessä.

Mikäli palveluntuottaja tuottaa palvelua alle hintakaton ja haluaa hoivapäivähinnan tarkistusta, on tämän neuvoteltava mahdollisesta hoivamaksun hinnan korotuksesta hyvinvointialueen kanssa viimeistään hintojen nousua edeltävän vuoden 30.9. mennessä. Hyvinvointialueella on oikeus hyväksyä tai hylätä hinnankorotusesitys.

2.10.1 Asiaksmaksut vammaispalveluiden palvelusetelissä

Kehitysvammaisilta ja vammaisilta henkilöiltä ei voida periä maksuja asumispalvelua koskevinä maksuina tai palvelumaksuina, mikäli palvelu on myönnetty vammaispalveluna tai erityishuoltona. Ylläpitona voidaan periä maksu esimerkiksi tavanomaisista asumis-, ravinto- ja muista vastaavista menoista aiheutuneista kustannuksista. Henkilökunnan antamasta hoivasta ei voida periä maksua. Asiakas maksaa itse vuokransa ja ruokansa sekä mahdollisen ylläpidon korvauksen. Lain tarkoittamaa ylläpitoa ovat sellaiset palvelut ja tukitoimet, joita järjestetään riippumatta henkilön vaikeavammaisuudesta tai hänen erityishuollon tarpeestaan. Ylläpidon maksu pitää sisällään asunnon yhteydessä järjestettävästä muusta ylläpidosta (kuten siivous, vaatehuolto) sekä niistä muodostuneet kustannukset.

Tukipalveluille on määritelty hintakatot. Hintakatto määrittelee enimmäishinnan, jonka palveluntuottaja voi periä asiakkaalta. Palveluntuottaja voi määritellä hintansa hintakattoa alemmaksi. Palveluntuottajaa ei hyväksytä palvelusetelijärjestelmään, jos ilmoitettu tukipalveluiden hinta on määriteltyä hintakattoa korkeampi. Palveluntuottajan tulee ilmoittaa hinnat hyvinvointialueen pyytämässä muodossa.

2.11 Laskutus

Palveluntuottajat laskuttavat Pirkanmaan hyvinvointialuetta kuukausittain toteutuneiden palvelutapahtumien mukaisesti.

Palveluntuottaja on vastuussa kirjausten oikeellisuudesta. Mikäli palveluntuottajan huolimattomuudesta aiheutuneet väärät kirjaukset aiheuttavat normaaleja korjaustoimenpiteitä

suuremman työmäärän, tilaajalla on oikeus periä palveluntuottajalta korjauksesta aiheutuneet kulut. Mikäli kirjaukset ovat toistuvasti virheellisiä, tilaaja voi velvoittaa palveluntuottajan osallistumaan koulutukseen ja mahdollisesti määrätä sanktion.

2.12 Muut erityiset määräykset

2.12.1 Palveluntuottajan velvollisuus ilmoittaa muutoksista

Palveluntuottajan on päivitettävä oma-aloitteisesti tietojärjestelmään toiminnassaan tapahtuvista olennaisista muutoksista, kuten henkilöstömuutokset, toimitilojen muutokset, toiminnan lopettaminen, toiminnan pitkäaikainen keskeytyminen, vastuuhenkilön vaihtuminen, yhteystietojen muuttuminen, palveluun pääsyn kesto ja palvelun hinta.

2.12.2 Alihankinta

Käyttäessään alihankkijoita palveluntuottaja vastaa kokonaispalvelun sisällöstä ja laadusta. Ydintoiminnan osalta alihankinta on kielletty.

3 LIITTEET

3.1 Hintaliite

Palvelu	Setelin arvo 1.1.2023	Kattohinta 1.1.2023	Setelin arvo 1.8.2023	Kattohinta 1.8.2023
Vamm.palv. tuettu asuminen asumispalveluyksi- kön tukiasunto	30,74 - 61,49 €/pv	61,49 €/pv	30,74 - 61,49 €/pv	61,49 €/pv
Vamm. palv. tuettu asuminen asiakkaan kotiin	30,74 - 51,24 €/h	51,24 €/h	30,74 - 51,24 €/h	51,24€/h
Vamm. palv. palveluasuminen	71,74 - 92,23 €/pv	92,23€/pv	71,74 - 92,23 €/pv	92,23€/pv
Vamm. palv., tehostettu palveluasuminen	102,48 - 122,98 €/pv	122,98 €/pv	110,59 - 132,82 €/pv	132,82 €/pv
Vamm. palv., vaativa tehostettu palveluasuminen 1	133,22 - 153,72 €/pv	153,72€/pv	143,86 - 166,02 €/pv	166,02 €/pv
Vamma. palv., vaativa tehostettu palveluasuminen 2	163,97-174,22 €/pv	174,22 €/pv	177,01 – 188,16 €/pv	188,16 €/pv
Vamm. palv., erityisen vaativa tehostettu palveluasuminen	184,46 - 256,20 €/pv	256,20 €/pv	199,21 – 297,19 €/pv	297,19 €/pv
Ateriapäivä		18,60 €/vrk		18,60 €/vrk
Ylläpito		75 €/kk		75 €/kk

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut ja omavastuuosuudet ovat arvonlisäverottomia arvonlisäverolain § 34-38 perusteella mukaan lukien esimerkiksi ateria-, siivous-, ruokaostos-, kuljetus-, saattaja- ja lumenluontipalvelut.

3.2 Tietosuojaliite (Henkilötietojen käsittelyä koskevat ehdot)

1 OSAPUOLTEN ROOLIT HENKILÖTIETOJEN KÄSITTELYSSÄ

- 1.1 Käsiteltäessä Tilaajan henkilötietoja palvelusetelillä toteutettavien sosiaali- tai terveyspalvelujen yhteydessä Tilaaja on Tietosuoja-asetuksen mukainen rekisterinpitäjä ja Palveluntuottaja henkilötietojen käsittelijä, ellei henkilötietojen käsittelyn tarkoituksesta muuta johdu.

2 MÄÄRITELMÄT

- 2.1 **Alihankkija** tarkoittaa Sääntökirjan mukaisia Palveluntuottajan alihankkijoita.
- 2.2 **Palvelu** tarkoittaa palvelusetelillä toteutettavaa sosiaali- tai terveyspalvelua, jota Palveluntuottaja tuottaa Tilaajalle Sääntökirjan ehtojen mukaisesti.
- 2.3 **Sääntökirja** tarkoittaa asiakirjaa, jolla Tilaaja asettaa palvelusetelilain (569/2009) 5 §:ssä tarkoitetut hyväksymiskriteerit Palveluntuottajalle. Tämä Tietosuojaliite on Sääntökirjan liite.
- 2.4 **Tietosuoja-asetus** tarkoittaa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2016/697, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuoja-asetus).
- 2.5 **Tietosuojalainsäädäntö** tarkoittaa Tietosuoja-asetuksen lisäksi kaikkea voimassa olevaa henkilötietojen käsittelyä koskevaa kansallista ja EU-tasosta sääntelyä, mukaan lukien sosiaali- ja terveydenhuollon erityislainsäädännöstä seuraavat henkilötietojen käsittelyä koskevat säännökset.
- 2.6 **Tietosuojaliite** tarkoittaa tätä Sääntökirjan liitteenä olevaa asiakirjaa.
- 2.7 **Tilaajan henkilötieto** tarkoittaa henkilötietoja, joista Tilaaja vastaa rekisterinpitäjänä ja joita Palveluntuottaja käsittelee Tilaajan lukuun Palvelua tuottaessaan.

3 TIETOSUOJALIITTEEN TARKOITUS JA SOVELTAMINEN

- 3.1 Tämä Tietosuojaliite on osa Sääntökirjaa. Hyväksymällä Sääntökirjan ehdot, Palveluntuottaja hyväksyy tämän Tietosuojaliitteen mukaiset Tilaajan henkilötietojen käsittelyä koskevat ehdot.
- 3.2 Tällä Tietosuojaliitteellä Tilaaja ja Palveluntuottaja sopivat Tietosuoja-asetuksen edellyttämällä tavalla niistä henkilötietojen käsittelyä ja tietosuoja koskevista ehdoista, joiden mukaisesti Palveluntuottaja käsittelee henkilötietoja Tilaajan lukuun tuottaessaan Tilaajalle palvelusetelillä toteutettavia sosiaali- tai terveydenhuollon palveluja.
- 3.3 Palveluntuottaja sitoutuu Tilaajan pyynnöstä täydentämään tätä Tietosuojaliitettä Liitteellä 1 (Kuvaus henkilötietojen käsittelytoimista).
- 3.4 Tämä Tietosuojaliite koskee ainoastaan sellaista henkilötietojen käsittelyä, jonka osalta Tilaaja on Tietosuoja-asetuksen tarkoittama rekisterinpitäjä ja Palveluntuottaja henkilötietojen käsittelijä.
- 3.5 Tässä liitteessä kuvatuista Palveluntuottajaa sitovista toimenpiteistä ja velvollisuuksista ei suoriteta Tilaajan toimesta erillistä korvausta, ellei tästä ole nimenomaisesti erikseen sovittu.
- 3.6 Huolimatta siitä, mitä Sääntökirjassa on todettu tai Tilaajan ja Palveluntuottajan välisissä muissa asiakirjoissa mahdollisesti todettu tämän Tietosuojaliitteen piiriin kuuluvista asioista tai asiakirjojen keskinäisestä pätevyysjärjestyksestä, tätä Tietosuojaliitettä sovelletaan aina ensisijaisesti tämän Tietosuojaliitteen piiriin kuuluvissa asioissa. Tämän Tietosuojaliitteen määräyksistä voidaan poiketa vain Tilaajan antamien kirjallisten ohjeiden nojalla, joissa todetaan poikettavan tästä Tietosuojaliitteestä.

4 PALVELUNTUOTTAJAN YLEISET VELVOLLISUUDET

- 4.1 Palveluntuottaja käsittelee henkilötietoja Sääntökirjan mukaista Palvelua tuottaessa ainoastaan tämän Tietosuojaliitteen ja Tilaajan antamien ohjeiden mukaisesti, ellei Tietosuojalainsäädännöstä muuta johdu. Ryhmittymän ollessa Tilaajan henkilötietojen käsittelijänä, tämän Tietosuojaliitteen velvoitteet koskevat kaikkia ryhmittymän jäseniä, ja ryhmittymän käyttämiä Alihankkijoita, jotka osallistuvat henkilötietojen käsittelyyn.
- 4.2 Palveluntuottaja sitoutuu noudattamaan toiminnassaan kaikkea voimassa olevaa Tietosuojalainsäädäntöä. Tilaajan toimialasta seuraa, että Tilaajan henkilötietojen käsittelyyn tulee sovellettavaksi potilastietoja ja sosiaalihuollon asiakastietoja koskevat käsittelyvaatimukset. Palveluntuottaja sitoutuu edellä mainittuja tietoja käsitellessään noudattamaan niihin liittyvää voimassa olevaa sääntelyä ja soveltuvia viranomaisohjeita.
- 4.3 Palveluntuottaja ei käsittele eikä muulla tavoin hyödynnä käsittelemiään Tilaajan henkilötietoja muutoin kuin Sääntökirjan mukaisen Palvelun toteuttamisen mukaisessa tarkoituksessa ja laajuudessa.
- 4.4 Palveluntuottajan on pidettävä Tilaajan lukuun käsittelemänsä henkilötiedot erillään muista käsittelemistään henkilötiedoista. Palveluntuottajan on eroteltava myös Tilaajalle tuottamansa Palvelun yhteydessä käsittelemänsä henkilötiedot niistä henkilötiedoista, jotka ovat syntyneet asiakkaan mahdollisten itse maksamien palveluiden yhteydessä.
- 4.5 Palveluntuottaja ja tämän Alihankkijat sitoutuvat siihen, että Tilaajan henkilötiedot ovat sellaisessa yleisesti käytettävässä ja koneellisesti luettavassa muodossa, että ne voidaan automaattisesti irrottaa järjestelmästä siirrettäväksi toiseen järjestelmään.
- 4.6 Tilaajalla on oikeus antaa Palveluntuottajalle henkilötietojen käsittelyyn liittyvää ohjeistusta. Tilaaja voi halutessaan muuttaa tai täydentää antamia ohjeita, jos Tietosuojalainsäädäntö ja/tai muu sovellettava lainsäädäntö sitä edellyttää tai jos muuttaminen tai täydentäminen on perusteltua Tilaajan ja Palveluntuottajan muuttuneiden aihetta koskevien käytäntöjen, toimintamallien tai teknisten prosessien vuoksi.
- 4.7 Palveluntuottajan on ilmoitettava ilman aiheetonta viivytystä Tilaajalle, jos Tilaajan antamat ohjeet ovat puutteellisia tai jos Palveluntuottaja epäilee niitä lainvastaisiksi.
- 4.8 Tilaaja vastaa Sääntökirjan hyväksymisen jälkeen annetun ohjeistuksen noudattamisesta aiheutuneista kustannuksista siltä osin, kun noudattamisesta aiheutuu tavanomaista merkittävämpää vaivaa tai kustannuksia ja Tilaajan antama ohjeistus ei perustu voimassa olevaan lainsäädäntöön tai viranomaisohjeistuksiin, lainsäädännön tulkinnan tai viranomaisen antaman ohjeistuksen muutokseen, uuteen sääntelyyn tai ohjeistukseen. Muutoin Palveluntuottaja vastaa Tilaajan antaminen ohjeiden noudattamisesta aiheutuvista kustannuksista kohdassa 3.5 todetun mukaisesti.

5 AVUSTAMISVELVOLLISUUS

- 5.1 Palveluntuottaja ilmoittaa Tilaajalle viipymättä kaikista rekisteröityjen pyynnöistä, jotka koskevat Tietosuoja-asetuksen sekä muun voimassa olevan Tietosuojalainsäädännön mukaisten rekisteröidyn oikeuksien käyttämistä ja avustaa Tilaajaa asianmukaisilla teknisillä ja organisatorisilla toimenpiteillä, jotta Tilaaja pystyy täyttämään velvollisuutensa vastata näihin rekisteröityjen oikeuksia koskeviin pyyntöihin.
- 5.2 Palveluntuottaja saattaa Tilaajan saataville ilman erillistä korvausta Tilaajan pyynnöstä kaikki tiedot, jotka Tilaaja tarvitsee rekisterinpitäjälle ja henkilötietojen käsittelijälle säädettyjen velvollisuuksien noudattamisen osoittamista varten ja osallistuu pyydettyä erikseen sovittavalla tavalla Tilaajan vastuulla olevien vaikutustenarvioinnin laatimiseen ja ylläpitämiseen, mahdollisen Tietosuoja-asetuksen mukaisen ennakko kuulemisen suorittamiseen sekä mahdollisen tietosuojaa koskevan sertifiointin hankkimiseen.
- 5.3 Palveluntuottaja avustaa Tilaajaa ilman erillistä korvausta rekisteröityjen oikeuksia koskevien pyyntöjen toteuttamisessa kuten tämän Tietosuojaliitteen kohdassa 3.5 on todettu.

6 PALVELUNTUOTTAJAN HENKILÖSTÖTURVALLISUUS

- 6.1 Palveluntuottaja varmistaa, että kaikki henkilöt, joilla on oikeus Palvelun toteuttamiseksi käsitellä Tilaajan henkilötietoja, käsittelevät niitä ainoastaan Tilaajan antamien ohjeiden, Tietosuojalainsäädännön, muun soveltuvan lainsäädännön ja viranomaisohjeistuksen mukaisesti.
- 6.2 Palveluntuottaja ylläpitää ajantasaista listaa Palvelun tuottamiseen osallistuvien henkilöiden käyttövaltuuksista. Palveluntuottaja vastaa siitä, että käyttövaltuudet järjestelmiin, joissa Tilaajan henkilötietoja käsitellään, tarkastetaan säännöllisesti.
- 6.3 Palveluntuottaja vastaa siitä, että Palvelun tuottamisen osallistuvat henkilöt ovat ennen Tilaajan henkilötietojen käsittelyn aloittamista tehneet kirjallisen salassapitositoumuksen, joka kattaa kaikki Palvelun tuottamisessa käsiteltävät henkilötiedot.

7 PALVELUNTUOTTAJAN TIETOTURVALLISUUS

- 7.1 Palveluntuottaja toteuttaa asianmukaiset tekniset ja organisatoriset toimenpiteet, joilla se varmistaa, että Tilaajan henkilötietojen käsittely tapahtuu lainsäädännön vaatimusten ja sovittujen käytäntöjen mukaisesti. Toimenpiteiden tarkoituksena on varmistaa henkilötietojen lainmukainen käsittely sekä käsittelyjärjestelmien ja palveluiden luottamuksellisuus, eheys, saatavuus ja vikasietoisuus.
- 7.2 Palveluntuottajan ja sen Alihankkijan tilojen tulee olla asianmukaisesti suojattu lukituksilla, joilla estetään luvaton pääsy tiloihin. Mikäli tiloissa oleskelee henkilöitä, joilla ei ole oikeutta käsitellä Tilaajan henkilötietoja, tulee Palveluntuottajan varmistaa, etteivät tällaiset henkilöt saa pääsyä Tilaajan henkilötietoihin.

8 TARKASTUSOIKEUS

- 8.1 Tilaajalla on halutessaan oikeus varmistaa, että Palveluntuottajan tarjoamat palvelut täyttävät Tietosuojalainsäädännössä ja muussa sovellettavassa lainsäädännössä asetetut sekä Tilaajan ohjeissaan asettamat vaatimukset, ja että Palveluntuottaja on toteuttanut asianmukaiset tekniset ja organisatoriset toimenpiteet henkilötietojen käsittelyn turvallisuuden takaamiseksi. Palveluntuottaja antaa näistä aiheista pyydettyä tietoa ilman erillistä kustannusta, jotta Tilaaja voi varmistua käsittelytoimien asianmukaisuudesta ja turvallisuudesta.
- 8.2 Tilaajalla tai sen nimeämällä riippumattomalla kolmannella osapuolella, joka ei voi olla Palveluntuottajan kilpailija, on oikeus auditoida Palveluntuottajan tai sen Alihankkijoiden välisen sopimuksen, tämän Tietosuojaliitteen tai Tietosuojalainsäädännön noudattamisen varmistuakseen siitä, että Palveluntuottaja on täyttänyt Palvelun ja tämän Tietosuojaliitteen mukaiset velvollisuutensa.
- 8.3 Tarkastus toteutetaan lähtökohtaisesti 30 vuorokauden varoitusaikaa noudattaen. Mikäli Tilaaja voi osoittaa erityisen perusteen tarkastuksen toteuttamiselle, kuten kohtuulliset syyt epäillä Tietosuojalainsäädännön tai tämän Tietosuojaliitteen rikkomista tai tietoturvaloukkausta, on Tilaajalla oikeus käynnistää tarkastusmenettely 7 vuorokauden ilmoitusaikaa noudattaen sen lisäksi, mitä tässä Tietosuojaliitteessä todetaan muusta avustamisesta. Ilman erityistä perustetta tehtäviä tarkastuksia voidaan suorittaa enintään yksi vuodessa.
- 8.4 Tilaaja ja Palveluntuottaja vastaavat tarkastuksesta itselleen aiheutuneista kustannuksista. Mikäli tarkastuksessa havaitaan merkittäviä puutteita tai mikäli tarkastus toteutetaan aiemmassa tarkastuksessa havaittujen puutteiden korjaamisen tarkastamiseksi, vastaa Palveluntuottaja kuitenkin tarkastuksesta Palveluntuottajalle ja Tilaajalle aiheutuneista kustannuksista sekä Tilaajan nimeämän kolmannen osapuolen palkkiosta ja kuluista.

Palveluntuottaja sitoutuu avustamaan Tilaajaa ja Tilaajan nimeämää kolmatta osapuolta tarkastuksen suorittamisessa.

- 8.5 Palveluntuottajan tulee korjata tarkastuksessa havaitut puutteet viipymättä, kuitenkin viimeistään 30 vuorokauden kuluessa Tilaajan kirjallisesta ilmoituksesta, ellei asiasta toisin sovita. Olennaiset puutteet, jotka muodostavat uhan tietoturvallisuudelle, on kuitenkin korjattava välittömästi.
- 8.6 Mikäli tarkastuksessa havaitut puutteet johtuvat Sääntökirjan, tämän Tietosuojaliitteen, Tilaajan antamien ohjeiden tai soveltuvan lainsäädännön vastaisesta Palveluntuottajan tai tämän Alihankkijan toiminnasta, vastaa Palveluntuottaja puutteiden korjaamisesta aiheutuneista kustannuksista.

9 ALIHANKKIJAT, JOTKA KÄSITTELEVÄT HENKILÖTIETOJA

- 9.1 Tämän Tietosuojaliitteen voimaantulon myötä Tilaaja antaa Palveluntuottajalle yleisen kirjallisen ennakkoluvan käyttää Alihankkijoita, kuitenkin säilyttäen Tietosuoja-asetuksen 28(2) artiklan mukaisen oikeuden vastustaa Tilaajan ehdottamia muutoksia Alihankkijoihin.
- 9.2 Palveluntuottaja pitää Tilaajan saatavilla listaa käyttämistään Alihankkijoista ja toimittaa ajantasaisen listan Alihankkijoista Tilaajalle pyynnöstä viipymättä
- 9.3 Siltä osin kuin Palveluntuottaja käyttää toiminnassaan Alihankkijoita, jotka käsittelevät Tilaajan henkilötietoja, sovelletaan alihankintaan tässä liitteessä kuvattuja ehtoja. Palveluntuottaja tekee Alihankkijan kanssa kirjallisen sopimuksen, jossa se sitouttaa käyttämänsä Alihankkijat noudattamaan omalta osaltaan Palveluntuottajalle asetettuja velvoitteita sekä Tilaajan antamia kulloinkin voimassa olevia henkilötietojen käsittelyyn liittyviä ohjeita. Palveluntuottaja varmistaa, että Tilaajan tarkastusoikeus voidaan ulottaa Alihankkijaan.
- 9.4 Palveluntuottajan on tiedotettava Tilaajaa etukäteen kirjallisesti kaikista suunnitelluista muutoksista, jotka koskevat Alihankkijoiden lisäämistä tai vaihtamista, ja annettava siten Tilaajalle mahdollisuus vastustaa tällaisia muutoksia. Ilmoituksessa tulee kuvata, miten Alihankkija käsittelee Tilaajan henkilötietoja. Tilaajalla on oikeus perustellusta syystä vastustaa ehdotettua Alihankkijaa.
- 9.5 Palveluntuottaja vastaa vastuullaan toimivan Alihankkijan toiminnasta sekä sen mahdollisista tämän Tietosuojaliitteen taikka sovellettavan lainsäädännön rikkomisista tai laiminlyönneistä kuin omistaan. Palveluntuottaja vastaa siitä, että Alihankkija noudattaa omalta osaltaan Palveluntuottajalle henkilötietojen käsittelijänä asetettuja velvoitteita. Mikäli Tilaaja perustellusti katsoo, että Palveluntuottajan Alihankkija ei täytä tietosuojavelvoitteitaan, Palveluntuottaja on edelleen täysimääräisesti vastuussa tällaisen Alihankkijan toimenpiteiden suorittamisesta ja sopimusrikkomuksista kuin omistaan. Mikäli Alihankkija ei täytä tietosuojavelvoitteitaan, Palveluntuottajalla on velvollisuus vaihtaa Alihankkijaa ilman aiheetonta viivytystä.

10 HENKILÖTIETOJEN KÄSITTELYN SIJAINTI

- 10.1 Palveluntuottaja ei saa siirtää henkilötietoja EU tai ETA-alueen ulkopuolelle ilman Tilaajan etukäteen antamaa nimenomaista ja yksilöityä kirjallista suostumusta. Tämä vaatimus koskee myös Tilaajan henkilötietoja sisältämiä palvelimia.
- 10.2 Mitä Sääntökirjassa ja tässä Tietosuojaliitteessä sovitaan henkilötietojen käsittelystä, koskee myös pääsyn mahdollistamista Tilaajan henkilötietoihin esimerkiksi hallinta- ja valvontayhteyden välityksellä. Selvytyden vuoksi todettakoon, että esimerkiksi tietojärjestelmän tukipalvelun toteuttaminen EU/ETA-alueen ulkopuolelta tarkoittaa henkilötietojen siirtämistä EU/ETA-alueen ulkopuolelle.

- 10.3 Mikäli Palveluntuottaja käsittelee henkilötietoja sellaisissa maissa, joiden osalta Euroopan komissio ei ole antanut Tietosuoja-asetuksen 45 artiklan mukaista vastaavuuspäätöstä, sitoutuu Palveluntuottaja varmistamaan, että siirtoa koskevassa sopimuksessa on viimeisimmät Euroopan komission hyväksymät vakiolausekkeet. Mikäli vakiolausekkeet eivät yksistään takaa siirrolle EU:n vaatimuksia vastaavaa tietosuojan tasoa, tulee lisäksi käyttää täydentäviä lisäsuojatoimia. Euroopan tietosuojaneuvosto (EDPB) on antanut suosituksen toimenpiteistä, joilla täydennetään tiedonsiirtovälineitä EU:ssa henkilötiedoille taatun suojan tason noudattamiseksi (suositukset 1/2020). Palveluntuottaja sitoutuu toimittamaan Tilaaajalle pyynnöstä selvityksen käytettävistä suojatoimenpiteistä.
- 10.4 Palveluntuottaja sitoutuu ilman aiheutonta viivytystä saattamaan siirron Tietosuojalainsäädännön mukaiseksi, tarjoten kuitenkin Tilaaajalle mahdollisuuden vastustaa Palveluntuottajan valitsemaa siirtomekanismia, taikka siirtämään henkilötietojen käsittelyn EU/ETA-alueelle tai toiseen maahan, jonka osalta Euroopan komissio on antanut Tietosuoja-asetuksen 45 artiklan mukaisen vastaavuuspäätöksen, mikäli komissio kumoo käsittelymaata koskevan vastaavuuspäätöksensä tai mikäli komission hyväksymiä vakiolausekkeitä ei pidettäisi riittävänä osoituksena tietosuoja koskevan lainsäädännön velvoitteiden täyttämistä, eikä Palveluntuottajan ole mahdollista toteuttaa kohdassa 10.3 tarkoitettuja täydentäviä lisäsuojatoimia.
- 10.5 Mikäli lainsäädännön tulkinnan tai viranomaisen antaman ohjeistuksen muutoksella taikka uudella sääntelyllä tai ohjeistuksella muutetaan tai täsmennetään henkilötietojen siirtoon EU/ETA-alueen ulkopuolelle liittyviä periaatteita tai käytäntöjä, Tilaaajalla on oikeus antaa Palveluntuottajalle näitä koskevia ohjeita.

11 TIETOTURVALOUKKAUSTEN KÄSITTELY

- 11.1 Tietoturvaloukkauksella tarkoitetaan sellaista tapahtumaa, jonka seurauksena on siirrettyjen, tallennettujen tai muuten käsiteltyjen henkilötietojen vahingossa tapahtuva tai lainvastainen tuhoaminen, häviäminen, muuttaminen, luvaton luovuttaminen taikka pääsy tietoihin.
- 11.2 Palveluntuottajan on ilmoitettava Tilaaajalle kirjallisesti tietoonsa tulleesta henkilötietojen tietoturvaloukkauksesta ilman aiheutonta viivytystä, kuitenkin viimeistään 72 tunnin kuluessa siitä, kun Palveluntuottaja on tullut tietoiseksi tietoturvaloukkauksesta. Ilmoitus tulee tehdä Liitteen 2 mukaiselle tietosuojan yhteyshenkilölle. Mikäli Palveluntuottajalla on epäily loukkauksen syntymisestä, tulee Palveluntuottajan ilman aiheutonta viivytystä kommunikoida Tilaaajalle kappaleen 11.4 mukaiset tiedot, jotta Tilaaaja voi ennakoivasti varautua rekisterinpitäjän velvollisuuksiinsa.
- 11.3 Lisäksi Palveluntuottaja sitoutuu ilmoittamaan ilman aiheutonta viivytystä muista palvelun häiriö- tai ongelmatilanteista, joilla voi olla vaikutuksia rekisteröityjen yksityisyyden suojaan, asemaan tai oikeuksiin.
- 11.4 Palveluntuottajan on annettava Tilaaajalle vähintään seuraavat tiedot tietoturvaloukkauksesta tai tätä koskevasta epäilystä:
- (i) tapahtuneen tietoturvaloukkauksen kuvaus, mukaan lukien asianomaisten rekisteröityjen ryhmät ja arvioidut lukumäärät sekä henkilötietotyyppien ryhmät ja arvioidut lukumäärät sillä tarkkuudella kuin nämä ovat tiedossa;
 - (ii) tietosuojavastaavan tai muun sellaisen vastuuhenkilön nimi ja yhteystiedot, jolta voi saada asiassa lisätietoja;
 - (iii) kuvaus tietoturvaloukkauksen todennäköisistä seurauksista; ja
 - (iv) kuvaus toimenpiteistä, joita Palveluntuottaja ehdottaa tai joita se on jo toteuttanut tietoturvaloukkauksen johdosta, ja tarvittaessa toimenpiteet mahdollisten haittavaikutusten lieventämiseksi.

- 11.5 Tiedot tulee antaa välittömästi, kun ne ovat saatavilla. Tällainen tieto voi olla saatavilla osissa, jolloin osat tulee antaa sitä mukaa kun ne ovat saatavilla. Henkilötietojen tietoturvaloukkauksen havaittuaan Palveluntuottajan tulee ryhtyä viipymättä toimenpiteisiin tietoturvaloukkauksen poistamiseksi ja sen vaikutusten rajoittamiseksi ja korjaamiseksi sekä vastaavan tietoturvaloukkauksen ehkäisemiseksi tulevaisuudessa.

12 HENKILÖTIETOJEN KÄSITTELYN PÄÄTTYMINEN

- 12.1 Palvelun toteuttamisen aikana Palveluntuottaja ei saa poistaa Tilaajan lukuun käsittelemiään henkilötietoja ilman Tilaajan nimenomaista pyyntöä.
- 12.2 Palvelun toteuttamisen päättyessä Palveluntuottaja sitoutuu viivytyksettä Tilaajan antaman ohjeistuksen mukaisesti joko palauttamaan tai poistamaan Tilaajan lukuun käsittelemänsä henkilötiedot. Henkilötiedot tulee toimittaa Tilaajan edellyttämässä muodossa sekä poistaa mahdollisesti olemassa olevat jäljennökset tietoturvallisella tavalla. Mikäli unionin oikeudessa tai jäsenvaltion lainsäädännössä vaaditaan säilyttämään henkilötiedot, velvollisuutta tietojen poistamiseen ei ole. Palveluntuottajan tulee Tilaajan pyynnöstä esittää poistamisesta kohtuullinen selvitys. Tilaaja voi antaa tältä osin tarkempia ohjeita Palveluntuottajalle. Tilaajan pyynnöstä Palveluntuottaja voi arkistoida tietoja Tilaajan määrittämän ajan ennen niiden palautusta tai poistamista. Tällöin Tilaaja ja Palveluntuottaja sopivat erikseen arkistoinnista aiheutuvien kulujen korvaamisesta.

13 VASTUUT HENKILÖTIETOJEN KÄSITTELYSSÄ

- 13.1 Sääntökirjassa, johon henkilötietojen käsittely perustuu, mahdollisesti olevaa vastuunrajoituslauseketta ei sovelleta tähän Tietosuojaliitteeseen ja tässä asetettuihin velvollisuuksiin.
- 13.2 Tilaajan ja Palveluntuottajan korvausvastuu on määritelty tässä Tietosuojaliitteessä ja soveltuvassa Tietosuojalainsäädännössä, mukaan lukien vahingonkorvausoikeudessa. Palveluntuottaja on vastuussa kaikista omista tai Alihankkijansa välittömistä vahingoista aiheutuneista kustannuksista täysimääräisesti mukaan lukien hallinnollisista sakoista, jotka ovat aiheutuneet Tilaajalle tästä Tietosuojaliitteestä tai Tietosuojalainsäädännöstä johtuvien velvoitteiden rikkomisesta.
- 13.3 Tilaaja ja Palveluntuottaja ovat vahingon havaittuaan velvollisia ryhtymään asianmukaisiin toimenpiteisiin vahingon rajoittamiseksi.
- 13.4 Mikäli Tilaaja on maksanut rekisteröidylle Palveluntuottajan velvoitteiden rikkomisen takia korvauksen Tietosuojalainsäädännön rikkomisen johdosta aiheutuneesta vahingosta, Tilaajalla on oikeus periä samaan käsittelyyn osallistuneelta Palveluntuottajalta tämän vahingonkorvausvastuuta vastaava osuus rekisteröidylle maksetusta korvauksesta. Tilaajan ja Palveluntuottajan vastuu rekisteröidylle aiheutuneesta vahingosta määräytyy Tietosuojalainsäädännössä olevan vastaavan määräyksen tai tuomioistuimen tuomion taikka viranomaisen päätöksen mukaan.

14 MUUT EHDOT

- 14.1 Jos jokin tämän Tietosuojaliitteen ehto olisi Tietosuojalainsäädännön tai sen perusteella tehtyjen tulkintojen mukaan arvioituna puutteellinen, pätemätön tai mitätön, Tilaaja ja Palveluntuottaja sitoutuvat neuvottelemaan asiasta ja muuttamaan tai täydentämään Tietosuojaliitettä tarpeellisella tavalla.

15 LIITTEET

Tämä Tietosuojaliite sisältää seuraavat liitteet:

Liite 1: Kuvaus henkilötietojen käsittelytoimista

Liite 2: Yhteyshenkilöt tietoturvaloukkausten ilmoittamista varten